EDIȚIE SPECIALĂ

ROMÂNIA ÎN OCDE

Un pas important:

Consecvenți demersurilor noastre anterioare de organizare de evenimente și ediții speciale ale revistei Piața Financiară, cum ar fi „România după 25 de ani",„România Europeană - 10 ani în Uniunea Europeană", Finmedia a avut inițiativa organizării unei conferințe dedicate unui pas important pe care țara noastră ar urma să îl facă, și anume aderarea la OCDE. Inițiativei nostre i s-a alăturat și ELEC România, și cu sprijinul Secretariatului General al Guvernului și al Băncii Naționale a României am reușit să organizăm conferința „România și OCDE - prezent și perspective viitoare", un excelent prilej pentru discuții la nivel înalt, din perspective cât mai variate, despre situația actuală, oportunități, impactul asupra reformelor interne și beneficiile asupra sistemului financiar și bancar în relația României cu OCDE.

"România în OCDE"

Aderarea la Organizația de Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a reprezentat un element de constant interes pentru România în ultimii 20 de ani. Prezența activă, constant în creștere, în cadrul structurilor de lucru ale organizației, cooperarea sectorială accentuată, precum și participarea extinsă în cadrul proiectelor OCDE sunt dovezi concrete în acest sens. În alocuțiunea de deschidere, președintele ELEC România, Radu Deac a precizat că se propun spre dezbatere „chestiuni şi aspecte legate de parcursul României către statutul de economie de piaţă, de democraţie consolidată, de stat de drept şi, la fel de important, de partener loial şi de cursă lungă al comunităţilor şi organizațiilor din care face parte. Unde de află în acest moment România în raport cu exigenţele OCDE? Care a fost parcursul altor ţări candidate care acum sunt membre cu drepturi depline ale OCDE? Care sunt şi cum putem face rost de instrumentele OCDE pentru a ne atinge scopul? Dacă conferinţa de azi are titlul "România şi OCDE ", pe când un alt eveniment sub titlul "România în OCDE"? Tocmai pentru a da răspuns la aceste întrebări, dezbaterile de azi se vor desfăşura sub ochiul exigent, dar obiectiv al reprezentanţilor OCDE, la rândul lor specialişti cu experienţă în domeniile pe care le coordonează."

Moderatorii panelurilor conferinței au fost Radu Puchiu – Secretar de stat, coordonator naţional pentru OCDE, Sorana Baciu – fost secretar de stat la Ministerul Economiei şi Norel Moise – editorul şef al revistei Piaţa Financiară. Prezentăm în continuare din discursurile de la acest eveniment.

MUGUR ISĂRESCU, GUVERNATORUL BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

Banca Națională va continua să sprijine cu toate forțele aderarea României la OCDE

Această conferinţă, "România şi OCDE, prezent şi proiecţii de viitor", organizată de Liga Europeană pentru Cooperare Economică Elec şi de Finmedia, cu sprijnul Guvernului României şi cu sprijinul Băncii Naţionale a României, este menită, cred eu, să aducă lumină asupra unui subiect, care pentru noi a rămas de importanţă deosebită, dar şi de actualitate, relaţia României cu Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică. Sperăm ca acest eveniment să marcheze intrarea în linie dreaptă a României pe calea aderării la OCDE.

Întrând în subiect, participarea la nivel înalt de care ne bucurăm astăzi în această conferinţă, din partea autorităţilor, premierul, consilierul prezidenţial pe probleme economice, din partea mediului privat, preşedinţi de mari corporaţii, preşedinţi de bănci, preşedintele Asociaţiei Române a Băncilor, toate acestea arată prioritatea şi importanţa pe care autorităţile române, dar şi sectorul privat, o acordă relaţiei cu OCDE-ul, precum şi implicarea pe care noi toţi o avem în acest efort naţional de a duce cât mai rapid România la standardele ţărilor dezvoltate. Mă voi referi, bineînţeles, ca reprezentant al Băncii Naţionale la ce a făcut şi ce face Banca Naţională în această relaţie. La nivelul Consiliului de Administraţie, de mai mulţi ani, Banca Naţională a primit, să spunem, dezlegarea Consiliului de Administraţie, pentru a se preocupa prin direcţiile sale de specialitate, în mod sistematic de problematica OCDE-ului, şi a relaţiei pe care România o are şi trebuie să o aibă cu acest club de ţări dezvoltate. Ne-am permis, deci, să facem paşi concreţi, în sensul apropierii de Forumul de la Paris şi daţi-mi voie să vă reamintesc numai două-trei momente mai importante pe relaţia noastră, a Băncii Naţionale cu OCDE-ul.

În perioada 2008-2012, noi ne-am exprimat oficial, în baza deciziei Consiliului de Administraţie, disponibilitatea participării la comitete şi grupuri de lucru specifice domeniului financiar-bancar din OCDE, ne-am implicat sistematic în formulare de comentarii şi propuneri pe marginea unor documente şi studii elaborate de OCDE. În urma acestor acţiuni s-a conturat concluzia că Banca Naţională a României ar putea iniţia, într-o primă fază, formalităţile pentru participarea la Comitetul pentru Pieţe Financiare. Aşa este orice început, prin dialog, apropiere, cunoaşterea obiceiurilor reciproce şi acoperirea drumului pentru aderare.

MUGUR ISĂRESCU, GUVERNATORUL BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

În anul 2012, în decembrie, în baza unei scrisori pe care am primit-o de la Ministerul Afacerilor Externe, însoţită de mesajul primului ministru al României de atunci, către secretarul general al OCDE, domnul Angel Gurria, şi în baza memorandumului adoptat la nivelul preşedintelui şi al primului ministru, privind oportunitatea relansării procesului de aderare a ţării noastre, am înteţit aceste demersuri pentru a intra în Comitetul pentru Pieţe Financiare. În şedinţa din 21 ianuarie 2013, Consiliul de Administraţie a aprobat această intensificare a eforturilor pentru statutul de participant la Comitetul pentru Pieţe Financiare, s-a adoptat şi bugetul sumei aferente cotizaţiei BNR.

În perioada 2014-2015 am lucrat cu Consiliul Concurenţei în aceeaşi direcţie, pentru ca la sfârşitul anului 2015 să putem participa pentru prima dată la reuniunea Comitetului pentru Pieţe Financiare, între 22 şi 23 octombrie 2015. Concomitent, suntem parte a Comitetului Interministerial din România, care face eforturi în aceeaşi direcţie. Aş mai adăuga un lucru, dacă sunt la acest capitol, că de-a lungul timpului, standardele şi bunele practici stabilite la nivelul OCDE au reprezentat pentru noi, cei de la Banca Naţională, un important etalon faţă de care ne-am raportat şi ne raportăm permanent. De asemenea, experţii noştri se implică permanent, atât prin furnizarea de date şi analize, cât şi prin participarea directă la Comitetul pentru Pieţe Financiare, una dintre structurile cheie ale OCDE în domeniul financiar-bancar. Ţinem un dialog sistematic cu Ministerul Afacerilor Externe, cu Ministerul Finanţelor, cu Ministerul Economiei, cu preşedinţia şi cu celelalte autorităţi implicate la nivelul Comitetului Interministerial pentru Coordonarea relaţiilor cu OCDE, comitet aflat sub coordonarea domnului prim-ministru. Închei după această scurtă trecere în revistă a eforturilor pe care le-a făcut instituţia noastră în apropierea de OCDE, pentru a mulţumi încă o dată Guvernului României, dar şi ELEC România şi Finmedia pentru implicarea în acest demers al aderării României la OCDE, o aderare pe care Banca Naţională va continua să o sprijine cu toate forţele, o aderare pe care sperăm să o celebrăm în perioada următoare, când România se pregăteşte pentru asumarea preşedinţiei Consiliului Uniunii Europene.

SORIN GRINDEANU, PRIMUL MINISTRU AL ROMÂNIEI

România este pregătită să demareze cât de curând negocierile de aderare la OCDE

SORIN GRINDEANU, PRIMUL MINISTRU AL ROMÂNIEI

Consolidarea relaţiei României cu OCDE, Clubul Mondial al celor mai bune practici de dezvoltare economică este o prioritate pentru Guvernul pe care îl conduc. România este un partener recunoscut şi relevant al OCDE, un contributor activ la dialogul specializat şi regional în cadrul organizaţiei. Am discutat despre toate aceste lucruri şi cu Secretarul General al OCDE în convorbirea telefonică pe care am avut-o săptămâna trecută. România a avut un progres constant, mult accelerat în ultimii ani pentru a asimila instrumentele OCDE şi a participa la scară largă la structurile de lucru ale organizaţiei. Ne consultăm activ şi suntem interesaţi să cooperăm mai îndeaproape cu OCDE în numeroase domenii cheie, cum ar fi politici macroeconomice, guvernanţă corporatistă, liberalizarea fluxurilor de capital, migraţie şi multe altele. Ne aflăm astăzi într-un moment economic deosebit de favorabil marcat de o creştere economică, potrivit Eurostat, de 5,7% în primul trimestru din 2017. Avem cea mai mare creştere economică din Uniunea Europeană. Mai mult, exporturile sunt la un nivel record, ceea ce denotă competitivitatea ridicată a produselor româneşti. În luna martie s-au exportat bunuri în valoare de 5,6 miliarde de euro, acesta fiind cel mai mare export lunar din istorie. De asemenea, în primul trimestru din anul 2017, investiţiile străine directe au totalizat o valoare de 1,075 miliarde euro, în creştere cu aproape 23% faţă de perioada corespunzătoare a anului trecut. Asta nu înseamnă că trebuie să ne relaxăm sau să ne culcăm pe o ureche, din contră, ştim că trebuie să menţinem acest ritm şi mai ştim că această creştere trebuie să fie realizată în mod solid, sustenabil şi responsabil. De aceea, cred că e vital să facem reformele necesare prin asimilarea celor mai bune practici şi standarde existente. Iar aici, OCDE este liderul cunoscut în materie de guvernanţă economică globală, cu care vrem să cooperăm. Am făcut deja, aşa cum am spus, paşi importanţi în acest sens, vrem ca această dinamică să continue şi să se amplifice. România este pregătită să demareze cât de curând negocierile de aderare la OCDE, statutul de membru al organizaţiei va fi o reconfirmare a progresului economic pe care l-a înregistrat ţara noastră, a nivelului său real de dezvoltare. Va însemna o administraţie publică mai eficientă şi mai adaptată la cerinţele unei lumi globale. Credem cu tărie că acest lucru se poate întâmpla cât de curând, suntem conştienţi de dificultatea procesului, suntem dispuşi să facem tot ce putem, tot ceea ce depinde de noi în acest sens. Pentru acest lucru e nevoie nu doar de voinţa ţării noastre, ci şi de sprijinul partenerilor noştri externi, statele membre ale OCDE pe care ne dorim să putem conta pentru a ne atinge acest obiectiv. Largul sprijin al mediului de afaceri, al Parlamentului, al BNR, al formatorilor de opinie din România, al mediului academic, cred că le putem constata pe deplin astăzi. Vă doresc o dezbatere cât mai interesantă, aştept concluziile sale, vreau să vă asigur, din nou, de întregul sprijin al Guvernului României pentru o relaţie cât mai apropiată şi reciproc avantajoasă dintre România şi OCDE, şi pentru toţi actorii, nu numai pentru România şi OCDE, dar şi pentru toţi actorii care pot şi doresc să participe la obiectivul nostru de aderare la organizaţie.

România a avut un progres constant, mult accelerat în ultimii ani pentru a asimila instrumentele OCDE şi a participa la scară largă la structurile de lucru ale organizaţiei. Ne consultăm activ şi suntem interesaţi să cooperăm mai îndeaproape cu OCDE în numeroase domenii cheie, cum ar fi politici macroeconomice, guvernanţă corporatistă, liberalizarea fluxurilor de capital, migraţie şi multe altele.

COSMIN MARINESCU, CONSILIER PREZIDENȚIAL PENTRU POLITICI ECONOMICE

O afiliere prin care România îşi asumă angajamente pe termen lung

Mulţumesc organizatorilor pentru invitaţia de a participa la această dezbatere despre parcursul pe care România şi-l doreşte în relaţia cu Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică. Este o afiliere prin care România îşi asumă angajamente pe termen lung şi standarde înalte în privinţa democraţiei şi a economiei de piaţă. În acest sens, ideea nu este de a adera la încă o organizaţie internaţională, ci de a face parte dintr-o ligă de elită a ţărilor lumii, din punct de vedere economic şi al valorilor democratice. Procesul de aderare la OCDE poate fi o reformă în sine, care să ofere o imagine obiectivă clară asupra situaţiei favorabile a României şi să testeze totodată implementarea parametrilor OCDE în plan economic, social şi administrativ. Avem, aşadar, contextul tematic ideal pentru a discuta despre integrare şi convergenţă, ca filiaţie de idei ce domină societăţile moderne. Fenomenul integraţionist pare a fi cel care în prezent prefigurează dinamica şi sensul convergenţei, în ciuda unor pusee vremelnice de naţionalism şi protecţionism. Uniunea Europeană este poate cel mai bun exemplu pentru această paradigmă a integrării şi convergenţei. La altă scară şi cu alte mize, OCDE are un foarte important rol în cooperarea economică internaţională. Experienţa ultimelor decenii în materie de integrare, ne-a arătat, însă, că aceste aspiraţii trec de cele mai multe ori prin filtrul cultural şi instituţional al unui trade off între independenţă şi interdependenţă. Astăzi, în era integrării economice şi tehnologice, independenţa lasă locul progresiv interdependenţei. Şi mă refer deopotrivă la economie şi la politica economică. În privinţa politicilor economice, nu este întâmplător, probabil, faptul că această conferinţă are loc la sediul Băncii Naţionale a României, instituţie care trebuie să beneficieze cel mai mult de independenţă. Constatăm însă, că indiferent de premizele şi nivelul real al independenţei, politicile monetare actuale şi politicile economice, în general, sunt tot mai interdependente, peste tot în lume, aşa cum ne-a

COSMIN MARINESCU, CONSILIER PREZIDENȚIAL PENTRU POLITICI ECONOMICE

arătat criza economică recentă. De exemplu, a fi astăzi în afara zonei euro nu mai înseamnă şi deplina independenţă a politicii monetare, de vreme ce suntem ombilical aproape interdependenţi faţă de piaţa comună, prin comerţul exterior, investiţii, fluxuri de capital, precum şi prin obiective fiscal bugetare. În acest sens, fie că luăm ca reper zona euro integrată instituţional, fie OCDE integrată aspiraţional, ne găsim, de fapt, în aceeaşi paradigmă a interdependenţei. Politicile economice trebuie să fie şi ele acordate la acest registru al interdependenţei, pentru a deveni rezultat al convergenţei. De exemplu, în privinţa euro consider că nu trebuie să aşteptăm până vom deveni pe deplin europeni prin convergenţă reală şi în sens cultural-instituţional şi abia apoi să adoptăm moneda comună. Aceste procese merg împreună şi se susţin reciproc. România are nevoie de ţinte înalte, care să mobilizeze energiile reformiste. Candidatura la OCDE este un excelent cadru în care România poate acţiona ambiţios în plan internaţional. În acelaşi timp, aderarea la zona euro este cel mai important pas al integrării europene care trebuie bine pregătit, cu determinare şi responsabilitate. Cu aceste obiective în minte trebuie să discutăm şi despre mijloace şi angajamente. Ca economist, am convingerea că politicile eonomice sunt cele care fac diferenţa în ecuaţia prosperităţii. În acest sens, vă rog să-mi permiteţi să formulez câteva provocări cu care consider că România se confruntă, ca direcţii de viziune economică. În primul rând, dacă ar trebui să învăţăm ceva din criza economică recentă, ar fi cel mai probabil ideea că politicile prociclice de care şi România, din păcate, s-a lăsat sedusă, fac mai brutală căderea şi mai dureroasă redresarea economică. De aceea este important să discutăm deschis dacă şi pentru ce merită să facem deficite mari, tocmai atunci când ne merge bine din punct de vedere economic, în loc să păstrăm spaţiul fiscal pentru vremurile grele, când expansiunea economică se va epuiza. România este ţara care a înregistrat în perioada postcriză cea mai rapidă creştere a datoriei publice dintre toate ţările Uniunii Europene. Faţă de anul 2008, datoria publică a crescut de circa 3,5 ori, deci cu peste 45 de miliarde de euro în ultimii 8 ani. Este, deci, evident că exuberanţa bugetară din anii de dinaintea crizei şi-a spus cuvântul. Dar România, considerăm că trebuie să respingă ferm răspunsul ţărilor care în alte vremuri au trăit pe deficite bugetare şi au acumulat, astfel, datorii

împovărătoare. În al doilea rând, cifrele de până acum arată că aproape toată creşterea economică din ultima perioadă se bazează pe aportul consumului, fapt explicat pe baza eforturilor prociclice care ţin cererea agregată prin scăderea impozitării indirecte şi prin creşterea cheltuielilor salariale. Este evident de remarcat că creşterea economică de pe primul trimestru este peste estimări, conform datelor INS. Din păcate însă, această creştere nu s-a reflectat în mod corespunzător şi la nivelul încasărilor bugetare. În aceste condiţii, poate că devine mai puţin important dacă avem creştere de peste 5%, potrivit prognozei interne sau doar peste 4%, potrivit prognozei europene, dacă trendul prociclic se accentuează în continuare prin dinamica deficitului structural. În acest sens, dezbaterea despre politicile economice este una esenţială, nu doar pentru România, ci pentru politica economică în general. Şi aici avem de-a face după părerea mea, atât cu o problemă ştiinţifică, dar şi cu o problemă politică. Cum procedăm? Optăm pentru politici facile, care oferă în general beneficii pe termen scurt, sau alegem politici corecte, care înseamnă beneficii durabile dar şi unele costuri. De ceea este important să înţelegem cât din politica economică reprezintă politică şi cât reprezintă şi economie. În prezent, este evident că România beneficiază de o situaţie economică bună, dar este esenţială consolidarea în continuare a economiei reale prin îmbunătăţirea productivităţii, a competitivităţii, care să ofere creştere sustenabilă, aşa cum spunea şi domnul prim-ministru, atât cantitativă, dar şi calitativă. Recent, preşedintele României a iniţiat o largă dezbatere cu mediul de afaceri, ca etapă de consultare în cadrul proiectului de ţară, la care au participat întreprinzători români, investitori străini, companii mari şi mulţi oameni de afaceri care conduc firme mici şi mijlocii. Vă rog să-mi permiteţi în încheiere, să rezum ideile esenţiale ale acestei consultări cu mediul de afaceri prin doar 5 concepte: predictibilitate, responsabilitate, competitivitate, investiţii şi infrastructură. Toate acestea dau sens şi consistenţă aspiraţiilor României de a construi împreună cu OCDE. În esenţă, toate acestea dau sens şi consistenţă aspiraţiilor de stabilitate şi prosperitate ale României.

ILIE DUMITRESCU, DIRECTOR DE CABINET AL PREŞEDINTELUI INSTITUTULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ

O creştere de 5,6-5,7% pentru primul trimestru

Dacă ne punem întrebarea unde suntem, putem afirma că stăm şi bine şi rău. Stăm bine din punct de vedere al brandului, al tendinţelor care se manifestă, în ceea ce priveşte evoluţia noastră economică socială. Stăm mai puţin bine atunci când privim ce trebuie să facem pentru a recupera decalajele. Noi, statisticienii, nu putem emite ipoteze, aserţiuni sau judecăţi de natură politică. Dacă eu aş spune că va creşte economia naţională în anul 2017 cu 8%, ar trebui să îmi demonstrez plauzibilitatea afirmaţiei. Altfel, aş fi înclinat să denaturez cifrele. Au apărut recent multe discuţii în spaţiul public în jurul afirmaţiei cu privire la procentul creşterii pe primul trimestru. Nimeni nu face procente pentru România. Procentele, creşterile şi toate celelalte le face statistica naţională. INS, Eurostat, nu fac altceva decât să le adune la niveluri în toate structurile. România este mai curând un analist decât un statistician, deşi este şi un statistician pentru că face totalurile cu UE.

ILIE DUMITRESCU, DIRECTOR DE CABINET AL PREŞEDINTELUI INSTITUTULUI NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Spuneam că sub anumite aspecte, România are de recuperat anumite rămâneri în urmă, dar o face în momentul de faţă prin ceea ce se cheamă devansarea ritmului de creştere a Uniunii Europene. Este singura alternativă de a recupera decalajul. Numai că această problemă depinde foarte mult de cât de mare este! Ne plasăm întotdeauna pe ultimele locuri în ceea ce priveşte foarte multe din aspectele sociale. Există însă şi perspective social-economice de dezvoltare în care UE recunoaşte mersul relativ mai accelerat al României. În ultimii ani, de exemplu, începând cu 2013, au fost ritmuri care au depăşit 3% (2013), aproape 4% (2014), aproape 5% (2016). În momentul de faţă vorbim de 5,6-5,7% pentru primul trimestru, care însă nu înseamnă mare lucru! Abia la trimestrul III putem să spunem exact ce se va întâmpla. Am dat ambele cifre şi s-a contestat această creştere, din necunoaştere sau din necitire. Simplul contact cu toate comunicatele de presă ale INS ar fi relevat dimensiunea indicatorului global, care este PIB. Dar repet, nu putem trage concluzii relevante mai devreme de apariţia datelor pentru trimestrul al treilea!

ALEXANDRU PETRESCU, MINISTRUL PENTRU MEDIUL DE AFACERI, COMERȚ ȘI ANTREPRENORIAT

România, pregătită să devină membru OCDE

România are pentru prima dată o şansă reală de a fi acceptată ca membru deplin în OCDE, organizaţia celor mai puternice naţiuni dezvoltate din lume, devenind un operator economic important pe agenda economică globală.

În ultimele luni, Guvernul României a făcut paşi importanţi în vederea includerii României în etapa de extindere a OCDE, proces iniţiat în septembrie 2016, intensificând relația cu organizația și membrii săi precum și aportul său în grupurile de lucru din care face parte.

România, partener activ al OCDE

România este pregătită să adere, având în vedere experiența acumulată în grupurile de lucru precum și îndeplinirea criteriilor care stau la baza evaluării statelor care aspiră la aderarea la OCDE. Aceste criterii țin de compatibilitatea cu sistemul de valori al organizației, de angajamentul statului privind aderarea precum și de stadiul de pregătire pentru un eventual proces de aderare.

De altfel, România este un partener recunoscut și relevant al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) participând, în ultimii ani, la 10 comitete ca membru permanent, la 12 comitete ca observator, și la 15 alte formate de lucru ca invitat. Până în prezent, țara noastră a aderat la 25 de instrumente legislative ale OCDE și a contribuit voluntar, printr-o serie de proiecte, cu aproape 3 milioane de Euro la bugetul Organizației.

Rolul de partener activ al OCDE este certificat atât prin recenta invitație adresată României, alături de Argentina, de a deveni membru cu drepturi depline al Agenției pentru Energie Nucleară (NEA) din cadrul OCDE cât și prin mesajele de susținere venite de la nivelul conducerii executive a organizației. Există, așadar, dialog și interes de cooperare activă cu OCDE în numeroase domenii cheie, cum ar fi politicile macroeconomice, politicile în domeniul concurenței, guvernanța publică și corporativă, liberalizarea fluxurilor de capital, migrație, energie şi multe altele. Competențele României pot oferi o contribuție utilă la îmbunătățirea politicilor și proiectelor OCDE în zona Mării Negre, rolul jucat de țara noastră în promovarea fluxurilor comerciale intraregionale fiind recunoscut și apreciat pe plan internațional.

De altfel, România este un partener recunoscut și relevant al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) participând, în ultimii ani, la 10 comitete ca membru permanent, la 12 comitete ca observator, și la 15 alte formate de lucru ca invitat. Până în prezent, țara noastră a aderat la 25 de instrumente legislative ale OCDE și a contribuit voluntar, printr-o serie de proiecte, cu aproape 3 milioane de Euro la bugetul Organizației.

România îndeplinește criteriile pentru a deveni membru OCDE

România se bucură de un moment economic deosebit de favorabil pentru aderare, marcat de o creștere economică de 5,7% în primul trimestru din 2017 (Eurostat), cea mai mare creștere economică din UE, iar dobândirea calității de membru cu drepturi depline al OCDE ar fi o recunoaștere a progresului economic pe care l-a înregistrat țara noastră și a perspectivelor solide de evoluție economică și socială.

Evident, contează și impactul real în regiune pe care îl poate avea aderarea României, faptul că există posibilități de susținere financiară a procesului de aderare și că la nivelul Guvernului României funcționează mecanismul interguvernamental de coordonare în vederea aderării la OCDE, ca expresie a angajamentului executivului roman.

Avantajele de a fi membru OCDE

Aderarea la OCDE reprezintă pentru România o oportunitate pentru continuarea consolidării reformelor structurale, punerea în aplicare a celor mai potrivite politici sociale și economice, îmbunătățirea serviciilor pentru cetățenii săi și întărirea relațiilor externe comerciale cu ţări dezvoltate economic.

Recunoașterea calității de membru cu drepturi depline al OCDE va duce la îmbunătățirea ratingului de credit internațional al țării noastre, care, la rândul său, duce la costuri de finanţare mult mai scăzute pentru România, cu o influență pozitivă asupra ratelor dobânzilor aferente finanțării guvernamentale.

Investițiile străine directe vor găsi în România un teren mult mai favorabil, având în vedere că aderarea la OCDE aduce cu sine implementarea unor standarde ridicate în ceea ce privește cadrul general de business și protecția investițiilor.

O implicare activă avem în acest sens și în promovarea investițiilor pentru competitivitate în Europa de Sud-Est, prin participarea la Programul Regional OCDE pentru sud-estul Europei, ca platformă comună de atragere de investiții pentru această zonă. O astfel de platformă este esențială pentru creșterea competitivității regiunii, investițiile străine directe fiind un motor al extinderii capacităților de producție în zonă, al creșterii componenței tehnologice în economie și al accesării cu succes a pieţelor internaționale. Deși s-au făcut progrese semnificative în regiune în acest domeniu, avem acum șansa să acceleram efortul comun de a stimula atragerea investițiilor de calitate, astfel încât să se reducă disparitățile de dezvoltare față de țările Europei de Vest.

Prin aderarea la OCDE, România va fi inclusă în documentele și studiile de politici sectoriale ale organizației, statistici și multiple baze de date. Pe baza acestor studii pot fi intensificate reformele la nivel național cu accent pe configurarea legislației în domeniul parteneriatului public-privat și pe o nouă filosofie privind abordarea și susținerea proiectelor de investiții străine directe.

Se deschide calea colaborărilor economice directe cu statele OCDE, ceea ce ar facilita internaționalizarea companiilor românești și creşterea exporturilor, România având mai mare vizibilitate din punct de vedere economic în țările cu care nu a fost încă explorat pe deplin potențialul cooperării comerciale, superior valorificat prin statutul de membru OCDE care garantează existența unor practici moderne și predictibile în domeniul economic.

De asemenea, prin aderarea la OCDE, România are posibilitatea de a-și evalua și îmbunătăți sistemul educațional în conformitate cu cele mai bune practici din alte state membre ale OCDE, inclusiv prin dezvoltarea competențelor pe care le cere în prezent piața forței de muncă.

În concluzie, aderarea României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică reprezintă intrarea în clubul celor mai dezvoltate state din lume. Cei 35 de membri actuali ai OCDE, din care 23 sunt state europene, dețin 70% din producția și comerțul globale și 90% din investițiile străine directe la nivel mondial. În calitate de for interguvernamental care promovează politici publice pentru creştere economică, OCDE are inițiative speciale la nivel global, cum ar fi definirea guvernanței corporative, implementată și în România, și realizează analize complexe, comparative, care privesc politicile publice din economie, educație sau sănătate esențiale pentru dezvoltarea statelor.

În plan intern, pentru atingerea acestui obiectiv major – aderarea la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, sfera guvernamentală se bucură de un larg sprijin din partea mediului de afaceri, Parlamentului, Băncii Naționale a României, formatorilor de opinie din România și mediului academic. Însă pentru a adera la statutul de membru nu este suficientă doar voința țării noastre, ci avem nevoie și de sprijinul partenerilor noștri externi, statele membre ale OCDE, iar semnalele primite în acest sens în delegațiile și întâlnirile oficiale pe care le-am avut cu reprezentanți ai statelor membre OCDE mi-au confirmat susținerea de care se bucură țara noastră în acest parcurs și perspectivele de materializare în perioada următoare a acestui deziderat strategic al României.

LUCA NICULESCU, AMBASADORUL ROMÂNIEI ÎN REPUBLICA FRANCEZĂ

Economiile statelor membre şi partenere OCDE reprezintă 80% din comerțul şi investițiile la nivel mondial

Când am preluat postul de ambasador al României în Franţa, nu mă aşteptam să dedic o bună parte din activitate pentru OCDE, instituție internațională cu sediul la Paris. În aproape un an şi jumătate, am descoperit treptat Organizaţia, am ajuns să-i apreciez importanţa şi relevanţa pentru România.

OCDE este deseori citată alături de G7, G20, OMC, FMI şi Banca Mondială, în categoria instanţelor internaţionale prin care se stabilesc regulile economiei şi comerţului mondial. OCDE reprezintă însa în acelaşi timp un organism cu atribuţii distincte şi un profil unic în peisajul organizaţiilor internaţionale.

Aş începe prin a aminti un lucru care m-a surprins de la început, legat de istoria Organizaţiei. Poate puţini ştiu, dar OCDE şi procesul de integrare europeană au rădăcini comune în perioada ce a urmat celui de al doilea război mondial. Discursul secretarului de stat American, George Marshall, ţinut la Universitatea Harvard, la 5 iunie 1947, este cunoscut în România pentru implicaţiile pe care le-a avut în fazele incipiente ale Războiului Rece, ca un impuls în accelerarea construcţiei europene. Acel discurs a constituit însă bazele creării OCDE. Esenţa celor afirmate de Marshall la acel moment era oferta unui sprijin consistent al americanilor pentru refacerea economică a Europei, devastată după război. Guvernele francez şi britanic au înţeles că gestionarea sprijinului american se va putea realiza doar printr-o cooperare a tuturor statelor europene ale căror economii fuseseră distruse. Parisul şi Londra au iniţiat, astfel, imediat după propunerea lui George Marshall, o Conferinţă a europenilor pentru a se organiza în vederea administrării Planului Marshall, participare refuzată de Uniunea Sovietică şi ţările aflate deja dincolo de Cortina de Fier. Discuţiile care au urmat au dus la crearea, la 16 aprilie 1948, a Organizaţiei pentru Cooperare Economică Europeană/ OCEE cu 17 membri fondatori. În momentul în care obiectivele iniţiale ale OCEE au fost îndeplinite prin refacerea economică a Europei, Organizaţia s-a transformat, în 1961, în ceea ce cunoaştem astăzi sub denumirea de OCDE/Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică. SUA şi Canada au ratificat Convenţia prin care a fost înfiinţată Organizaţia în acelaşi an, 1961, Japonia s-a alăturat în 1964, Australia şi Noua Zeelandă în 1971, respectiv 1973, Coreea în 1996 şi Israel în 2010, pentru a da doar câteva exemple. Scopul principal al OCDE este asigurarea unei expertize de înalt nivel în domeniul politicilor publice pentru o creştere economică sustenabilă. Organizaţia are în prezent 35 de state membre ale căror economii, alături de cei 5 parteneri cheie – China, India, Indonezia, Brazilia, Africa de Sud, reprezintă 80% din comerţul şi investiţiile la nivel mondial.

Secretariatul Organizaţiei este alcătuit din aproximativ 2 500 de profesionişti - economişti, jurişti, oameni de ştiinţă şi alţi specialişti – care analizează, măsoară, compară pentru a înţelege ce evoluţii se prefigurează în sectoare diverse ale economiei mondiale, de la transport, energie, educaţie, la ocupare, sănătate, agricultură şi investiţii. La expertiza Secretariatului, se adaugă cea a specialiştilor din statele membre care aduc la masa discuţiilor experienţele din propriile ţări. Ceea ce face ca Organizaţia să fie unică, în opinia mea, este abordarea pragmatică, onestă a problemelor comune cu care se confruntă ţările membre, plecând de la date concrete, obiective, analize şi previziuni elaborate de cei mai buni specialişti. Discutând cu omologii mei, pot confirma că Organizaţia se bucură de foarte multă apreciere în statele membre, analizele ei fiind deseori luate ca puncte de referinţă, ca standarde în formularea politicilor la nivel naţional. De asemenea, aderarea la OCDE a dus, în cele mai multe cazuri, la creşteri importante ale PIB-ului, pe lângă îmbunătăţirea altor indicatori. OCDE are o reputaţie excelentă şi în mediul de afaceri, fiind un gaj al predictibilităţii, eficienţei şi calităţii politicilor publice.

În ceea ce priveşte procesul de aderare, aş dori să menţionez că el debutează printr-o invitaţie formală de începere a negocierilor adoptată de Consiliul Organizaţiei. Invitaţia este urmată de prezentarea unei Foi de Parcurs care include termenii şi condiţiile specifice pe care un stat candidat trebuie să le îndeplinească. Procesul de aderare, şi anume perioada de timp cuprinsă între invitaţia de începere a negocierilor şi adoptarea deciziei finale, durează în medie 3 ani. În acest interval, au loc evaluări tehnice în Comitetele specializate ale OCDE – cum ar fi cele dedicate Investiţiilor, Guvernanţei corporative, Concurenţei, Guvernanţei Publice sau Politicii de mediu. Aceste analize au ca scop să constate pe de o parte capacitatea şi voinţa unui stat candidat de a implementa instrumentele legale ale OCDE, iar pe de altă parte, să evalueze modul în care politicile şi bunele practici existente în ţara respectivă se raportează deja la standardele Organizaţiei. În timpul procesului de aderare, Comitetele pot emite recomandări pentru a alinia legislaţia sau politicile naţionale la etaloanele OCDE. Exigenţa procesului este şi o garanţie că standardele

ridicate ale Organizaţiei sunt menţinute în momentul primirii de noi membri.

Apartenenţa la Organizaţie echivalează, în acelaşi timp, cu asumarea unor valori fundamentale cum ar fi democraţia, statul de drept, principiul unei economii de piaţă, deschise, reiterate, cel mai recent, în Declaraţia de viziune adoptată în 2011 la aniversarea a 50 de ani de la crearea OCDE. În comunicatul aniversar se aminteşte, totodată, angajamentul de a identifica principalele provocări economice, sociale și de mediu și de a elabora răspunsuri pentru a îmbunătăți bunăstarea cetățenilor.

Aderarea la OCDE a fost un obiectiv constant al României, apropierea de organizaţie fiind accelerată în ultimii ani. Obiectivul actual este obţinerea unei invitaţii de începere a negocierilor de aderare în următorul val de extindere.

Aderarea la OCDE a fost un obiectiv constant al României, apropierea de organizaţie fiind accelerată în ultimii ani. Obiectivul actual este obţinerea unei invitaţii de începere a negocierilor de aderare în următorul val de extindere. România se află într-o poziţie bună, participă deja în peste 20 de formate de lucru ale OCDE şi a aderat la aproape 25 de instrumente legale. La începutul lunii iunie a mai bifat nişte etape prin aderarea la Agenţia pentru Energie Nucleară a Organizaţiei şi semnarea Convenţiei multilaterale privind măsurile de prevenire a erodării bazei fiscale şi a transferului profiturilor. În plus, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, România răspunde deja unor etaloane ridicate şi aplică o legislaţie similară, dacă nu chiar şi mai exigentă, ceea ce îi va facilita mult procesul de aderare la OCDE. Sunt optimist că vom reuşi să convingem statele partenere de seriozitatea şi intensitatea pregătirilor noastre astfel încât să începem discuţiile pentru aderare cât mai curând.

România şi OCDE, unde suntem şi unde vrem să fim

Radu Puchiu, Secretar de Stat în cadrul Secretariatului General al Guvernului şi Coordonator al Comitetului Interministerial pentru problematica OCDE, moderatorul panelului 1 al conferinței a declarat că a gândit acest panel ca "o zonă de expertiză cât mai variată vizavi de această experienţă. Pe de o parte, una internă şi istorică şi în zona concretă de acţiune cu OCDE, dar şi o zonă externă a experţilor OCDE, care pot să vină cu un punct de vedere şi cred că poate nu ar fi rău să începem această sesiune mai degrabă cu "unde vrem să fim" şi apoi "unde suntem". Prin "unde vrem să fim" înţelegem ce înseamnă OCDE, care sunt principalele instrumente şi mai ales exemple ale altor ţări în acest sens, fie ele deja în OCDE sau fie ele trecute printr-un proces de aderare."

În intervenția sa, Asa Johansson, Senior Economist, Deputy Director, Structural Policy Analysis Division, Economics Department, OCDE, a prezentat o privire de ansamblu asupra unui important instrument al OCDE care este Country Study. Asa Johansson a avut în grijă, printre altele, de studiile de țară pentru Germania, Letonia, Danemarca şi Estonia.

Martin Forst, un alt reprezentant al OCDE, Head of Division for Governance Reviews and Partnerships, cu care, în cadrul directoratului din care face parte România, suntem foarte angajaţi ca ţară pe numeroase proiecte, şi am apelat la diverse instrumente, inclusiv un scan făcut anul trecut pe Public Governance, a vorbit despre principalele instrumente, ce beneficii avem şi care sunt exemplele de bună practică.

Despre problemele legate de principiul concurenței a vorbit Frederic Jenny, Chairman of the OCDE Competition Committee, de asemenea profesor de economie în Paris şi judecător la Curtea Supremă de Justiţie a Franţei, Curtea de Casaţie. România este prezentă de foarte mulţi ani în acest Comitet OCDE şi are o contribuţie foarte bună acolo, "ba chiar dacă prezenţa în acest comitet era un criteriu, am fi fost singura ţară candidată care îl îndeplinea", a punctat Radu Puchiu.

ÅSA JOHANSSON, SENIOR ECONOMIST, DEPUTY DIRECTOR, STRUCTURAL POLICY ANALYSIS DIVISION, ECONOMICS DEPARTMENT, OCDE

Alinierea practicii de reglementare în România, la cele mai bune practici ale OCDE, ar putea conduce la beneficii

ÂSA JOHANSSON, SENIOR ECONOMIST, DEPUTY DIRECTOR, STRUCTURAL POLICY ANALYSIS DIVISION, ECONOMICS DEPARTMENT, OCDE

Scurta mea intervenţie de astăzi se va concentra pe activitatea pe care o întreprindem noi în domeniul supravegherii politicilor structurale. Această supraveghere a politicilor structurale sprijină autorităţile statului să identifice exemple de bune practici. Cât priveşte proiectarea politicilor, mai întreprindem şi misiuni de evaluare cu ajutorul experţilor şi ne mai ocupăm şi de procesul de jalonare. Aceste aspecte sunt foarte utile pentru statele care-şi proiectează politicile structurale. Deci, ceea ce facem noi se concentrează pe două domenii, primul, un studiu denumit „Pentru creştere", şi cea de-a doua mare activitate importantă pe care o întreprindem noi la departamentul de economie se referă la evaluările ţărilor, în cadrul misiunilor care au loc anual. Uitându-ne acum la exerciţiul „Pentru creştere", acesta este un exerciţiu de stabilire a jaloanelor pentru a sprijini statele să-şi proiecteze reformele structurale şi se întreprinde pentru statele OCDE şi pentru câteva state care nu sunt membre, iar supravegherea în cadrul acestui exerciţiu se bazează pe analiza profundă a politicilor structurale şi ale rezultatelor acestora. În cadrul acestui exerciţiu folosim date comparabile privind indicatorii de reglementare actualizaţi, dar ne folosim, de asemenea, şi de expertiza ţării analizate. Scopul îl constituie identificarea priorităţilor de politici pentru statele membre ale organizaţiei noastre. Acest exerciţiu acoperă o gamă largă de teme utile pentru autorităţile statului, ca, spre exemplu, reglementarea pieţei de produse, impozitare, învăţământ, comerţ şi aşa mai departe.

Procesul pe care-l analizăm are două etape, în cadrul cărora facem corespondenţa dintre performanţe şi slăbiciuni cu vulnerabilităţile politicilor în trei domenii diferite, acestea fiind ocuparea forţei de muncă, productivitatea şi incluzivitatea. Concret, analizăm un domeniu, să-i spunem, ocuparea forţei de muncă, analizăm rezultatele finale, cum ar fi, de exemplu, rata ocupării forţei de muncă şi facem corespondenţa dintre aceasta şi politica structurală existentă referitoare la impozitare sau la reglementare şi vedem care este rezultatul la nivelul statelor. Dacă rezultatul este sub media OCDE, acest lucru ne semnalează că poate fi necesară o reformă în acest domeniu pentru ţara respectivă. Ulterior, facem combinaţia cu rezultatul evaluării calitative a expertizei ţării pentru a veni cu recomandări în sprijinul proiectării, de către ţara respectivă, a politicilor necesare în diferitele domenii.

Şi pentru a ajunge la detaliile adecvate privind care este tipul de politică sau recomandare ne folosim de experţii din ţările respective, pentru formularea recomandărilor specifice pentru ţara respectivă. Ca să vă dau doar un scurt exemplu privind recomandările astfel formulate din ultima ediţie a publicaţiei „Pentru creştere" din acest an, în distribuţia recomandării de politici pentru ţările OCDE şi câteva state care nu sunt membre se poate constata că există multe recomandări care se referă la piaţa muncii şi la politicile sociale, dar şi la reglementările pentru piaţa de produse şi comerţ, precum şi la calificări şi învăţământ. Situaţia este o reflecţie a ceea ce am constatat şi noi în multe economii OCDE pe care le-am analizat, cărora le lipseşte productivitatea şi au probleme legate de integrarea anumitor grupuri specifice pe piaţa muncii, situaţie care a condus şi la acest tip de recomandare în cazul unui grup mai mare de economii.

România a participat la ceea ce numim noi indicatorul privind reglementarea pieţei de produse, iar evaluarea a avut loc acum câţiva ani, iar acest indicator arată unde se situează România prin prisma reglementării, în comparaţie cu alte ţări şi cu media OCDE. Ce putem constata este că România preferă să reglementeze mai mult piaţa de produse prin comparaţie cu media OCDE, având în vedere cele două componente, proprietatea statului şi obstacolele din calea antreprenoriatului. Ce s-ar întâmpla dacă, prin prisma reglementării, România şi-ar alinia datoria la cea a ţărilor OCDE, ce-ar însemna asta din prisma creşterii? Am făcut o simulare şi am sugerat că reducerea, alinierea practicii de reglementare în România la cele mai bune practici ale OCDE ar putea conduce la

beneficii de creştere, în funcţie de tipul de reformă adoptată. Iată deci cum putem colabora cu ţările pentru a ne da seama cum putem profita cel mai mult de pe urma instrumentelor şi a resurselor de care dispunem la OCDE pentru a face să progreseze programul de reforme.

Următorul nostru produs important care sprijină dezvoltarea ţărilor şi progresul programului de reforme sunt ceea ce denumim noi studiile economice, utile ţărilor prin prisma misiunilor de evaluare ale experţilor. Studiile se publică o dată la doi ani pentru statele membre OCDE şi pentru alţi câţiva parteneri esenţiali. Se porneşte de la misiunile de evaluare ale experţilor din Comitetul pentru dezvoltare economică al OCDE. Concluziile studiilor se bazează pe informaţiile detaliate privind proiectarea şi implementarea politicilor din statele membre OCDE. Prin urmare este un proces prin care statele învaţă unele din experienţa celorlalte. Forţa acestuia rezidă în faptul că se bazează pe perspectivele Comitetului colectiv care dezbate politicile şi studiile, iar ulterior elaborează recomandări pentru progresul programului de reforme structurale în ţările respective.

Deci, aşa cum am spus deja, aceste studii se concentrează de fapt pe politicile structurale care pot avea un impact deosebit pe termen lung asupra randamentului. Studiile se bazează pe dovezi, ceea ce înseamnă că se bazează pe cercetări, adică ceea ce le recomandăm ţărilor să facă se bazează pe informaţii detaliate, pe expertiza funcţionarilor OCDE, ai departamentului nostru, precum şi ai celorlalte departamente ale OCDE. Studiile au o mare arie de acoperire, nu numai cât priveşte modalitatea de consolidare a PIB-ului, ci şi consolidarea a ceea ce numim noi creştere incluzivă şi bunăstare, aşa că ne concentrăm pe o arie mai largă de acoperire a politicilor. De obicei, studiul începe cu prezentarea contextului general, se prezintă starea actuală a statului şi perspectivele pe viitor, după care studiul trece în revistă politicile macroeconomice, precum şi politica fiscală şi monetară, pe care le comparăm cu cele din celelalte state membre OCDE. Mai trecem în revistă şi politicile structurale, iar la final, analizăm mediul economic din alte domenii, cum ar fi, spre exemplu, guvernanţa publică şi economia politică, aspecte importante pentru eficientizarea elaborării politicilor.

Acestea sunt temele şi domeniile acoperite prin studiu care le pot fi utile ţărilor, în scopul de a învăţa unele de la celelalte şi de a face să progreseze programul propriu de reforme.

Şi-acum, foarte pe scurt, despre cum se elaborează studiile. Acestea se elaborează o dată la doi ani de către Secretariatul OCDE pentru statele membre, dar şi pentru câteva state care nu sunt membre OCDE şi se elaborează cu ajutorul misiunilor de evaluare ale experţilor noştri care se documentează în ţările respective, încercând să strângă cât mai multe date informative şi să discute cu factorii care elaborează politici şi cu grupurile de reflecţie relevante din ţările respective.

Colaborăm, de asemenea, foarte strâns şi cu celelalte departamente ale OCDE. La acest nivel se elaborează cercetări încrucişate, cu implicarea mai multor state, pentru a se documenta cât mai bine cu privire la cele mai bune practici şi politici.

Acestea sunt, în concluzie, două dintre cele mai importante instrumente de care ne folosim în cadrul Departamentului de economie de la OCDE pentru a sprijini ţările să-şi facă să progreseze programul de reforme.

MARTIN FORST, HEAD OF DIVISION FOR GOVERNANCE REVIEWS AND PARTNERSHIPS, OCDE

Aderarea la OCDE nu este doar un examen care ține o singură zi

Voi încerca într-o manieră mai tehnică să vă vorbesc despre cum ar putea profita România de pe urma procesului de aderare, dacă are loc, cât şi despre cum funcţionează lucrurile în realitate. Când am început să lucrez pentru OCDE erau 24 de state membre, iar în prezent cred că sunt 35, aşa că am ceva experienţă cu procesele de aderare.

Prin urmare, vreau să vă vorbesc doar despre chestiunea administraţiei publice, a guvernanţei publice - există un comitet special, Comitetul pentru guvernanţă publică, există şi Comitetul pentru politicile de reglementare - acum vorbind ipotetic despre ce se întâmplă în cursul procesului de aderare, despre cum se întreprinde şi despre cum poţi profita cel mai mult de pe urma acestuia. În 2016 am realizat scanarea administraţiei publice din România şi, într-o manieră tehnică şi detaliată, am analizat acele domenii pe care România ar putea să le îmbunătăţească,

MARTIN FORST, HEAD OF DIVISION FOR GOVERNANCE REVIEWS AND PARTNERSHIPS, OCDE

poate, rezultatele, conducerea, folosirea mai eficientă a resurselor guvernamentale pentru mai buna dezvoltare strategică, integritatea. Am lucrat într-o manieră tehnică, însă deja am început să vedem lucrurile şi de la nivelul politic, cum poate fi acesta folosit pentru a opera schimbări. Prin urmare, am şase sau şapte idei pe care-aş vrea să le enunţ.

Prima idee, atunci când există ambiţie, procesul aderării începe foarte devreme, adică nu trebuie considerat că procesul de aderare este un examen, ca să faci dovada calităţilor pe care le ai într-o singură zi, ci trebuie iniţiată colaborarea cu diferitele comitete din vreme, ca alte ţări în curs de aderare, cum sunt Columbia, Costa Rica, dar şi Letonia şi Lituania, care au procedat astfel în domeniul nostru de competenţă, re-examinarea guvernanţei publice, iar în alte situaţii şi-au consolidat capacitatea pentru a se pregăti. Aderarea la OCDE nu este doar un examen care ţine o singură zi. Ideea este să se iniţieze acest proces din timp. Una dintre posibilităţi o constituie realizarea misiunilor de evaluare, iar altfel trebuie văzut dacă acceptaţi sau dacă adoptaţi anumite instrumente OCDE. Deci prima idee este să începeţi din vreme.

Cea de-a doua idee este să aveţi o abordare integrată, adică acest lucru este valabil pentru toate disciplinele, trebuie întotdeauna pornit cu o abordare integrată. Ce vrem să spunem cu asta mai concret? Diferitele domenii ale guvernanţei publice nu trebuie considerate în izolare, mai precis să zicem că nu faci decât să combaţi corupţia în domeniul resurselor umane, ci trebuie avută o abordare sistemică, iar faptul că diferitele ministere trebuie coordonate, aliniate e un element de maximă importanţă. Mai vreau să spun şi că în ceea ce priveşte guvernanţa publică, administraţia publică, noi deţinem mai multe instrumente privind conflictul de interese, politicile de reglementare, guvernanţă transparentă etc. Însă, pentru a avea succes în cadrul unui comitet sau al altuia trebuie făcut ceva mai mult decât simpla adoptare a instrumentelor. Am constatat asta în cazul Columbiei, de exemplu, într-un final, aderarea lor a fost întârziată, de fapt nu a fost acceptată din raţiuni care nu ţin de instrumentele oficiale ale OCDE, ci care sunt parte a acquis-ului OCDE. Deci, în cazul Columbiei a fost reforma din justiţie. Au o reformă a justiţiei care durează de zece ani, pentru că instituţiile judiciare nu aveau o prezenţă pe întreg teritoriul ţării. Acesta nu este un instrument al OCDE. De aceea trebuie adoptată o abordare integrată, pentru că există instrumentele care prevăd foarte clar ce trebuie făcut, dar există în plus şi acquis-ul OCDE şi, dacă procesul de aderare ar începe, ar exista o foaie de parcurs care poate fi mai cuprinzătoare decât acquis-ul OCDE. Deci unul dintre exemplele cu Columbia, unul dintre lucrurile care au întârziat-o, pentru care a trebuit să recupereze, să-şi îmbunătăţească rezultatele, s-a referit la instituţiile din sistemul de justiţie, pe urmă a mai fost şi întreaga noţiune conform căreia administraţia publică trebuie să fie prezentă la nivelul local, legată de implementare. Cam astea au fost câteva elemente legate de acest proces.

În 2016 am realizat scanarea administraţiei publice din România şi, într-o manieră tehnică şi detaliată, am analizat acele domenii pe care România ar putea să le îmbunătăţească, poate, rezultatele, conducerea, folosirea mai eficientă a resurselor guvernamentale pentru mai buna dezvoltare strategică, integritatea.

Deci, cea de-a treia idee e foarte simplă, folosiţi-vă de OCDE sau de potenţialul OCDE, folosiţi-vă de procesul de aderare pentru a vă institui propriile reforme. Cred că această idee este extrem de utilă în special pentru domeniul guvernanţei publice şi cel al integrităţii publice. Repet şi insist: procesul de aderare nu trebuie considerat ca încă o listă de bifat, trebuie adoptate nişte legi. Procesul de aderare trebuie folosit ca pe o pârghie care să stimuleze schimbarea de mentalitate a întregului sector public.

De exemplu, în Costa Rica am avut această situaţie, nu numai Guvernul, ci şi sistemul de justiţie şi Parlamentul erau transparente. Locuitorii din Costa Rica nu numai că se foloseau de conceptul transparentizării actului de guvernare – un criteriu care trebuie îndeplinit pentru Comitetul de guvernanţă publică al OCDE, dar au dorit să profite de procesul de aderare pentru a-şi transparentiza toate instituţiile statului, ceea ce include şi buna guvernare a sistemului de justiţie, precum şi a întregului Parlament, ceea ce mie, personal, mi se pare că are foarte mult sens.

Cea de-a cincea idee, deci, se referă la cele două idei deja enunţate, importante în mod special, mai precis că e bine pentru procesul de aderare şi pentru România să se folosească de instituţiile administraţiei centrale, de Secretariatul General al Guvernului, de Cancelaria Primului Ministru etc. pentru a-şi coordona eforturile de la nivelul diferitelor ministere, pentru a pune în practică o abordare strategică, practică, care are sens, e fezabilă şi aliniată.

Există Comitetele de aderare, e bine, voiam doar să subliniez cât de importante sunt pentru a se obţine reforma sustenabilă.

Şi în cele ce urmează, ne-am referit la asta în Scanarea guvernanţei publice, trebuie subliniată importanţa unei adevărate politici publice puternice cât priveşte resursele umane, desigur, descentralizarea instituţiilor are sens, însă această politică este esenţială, cum este şi să ştii pe cine angajezi, cum dezvolţi resursa umană, cum o gestionezi, sunt aspecte care sprijină îmbunătăţirea acesteia şi a rezultatelor administraţiei.

Am ajuns astfel la cea de-a şaptea idee pe care voiam s-o enunţ, mai precis, să vă lansez invitaţia de a veni la Paris, e uşor de transmis această idee, dar şi noi ne bucurăm foarte mult că suntem la Bucureşti, să ne vizitaţi diferitele comitete. Doar în domeniul administraţiei publice, al guvernanţei publice, există o gamă largă de comitete, este Comitetul pentru guvernanţă publică, Comitetul pentru politicile de reglementare, însă mai există şi subcomitetele pentru anumite specializări şi sunteţi invitaţi să le vizitaţi, indiferent ce sunteţi, dacă gestionaţi ca expert resursa umană, dacă sunteţi expert pe integritate, sau dacă lucraţi pentru administraţia centrală, deci există mai multe forumuri şi am fi foarte onoraţi să ne vizitaţi, la fel cum am fost şi când l-am primit pe Radu Puchiu, acum două săptămâni la Comitetul pentru guvernanţă publică şi la Comitetul pentru politicile de reglementare.

Existenţa unei bune administraţii, guvernanţe publice este o condiţie sine qua non pentru implementarea de reforme de politici la nivelul multor altor sectoare şi domenii de politici.

FREDERIC JENNY, CHAIRMAN OF THE OCDE COMPETITION COMMITTEE

Comitetul pentru Concurență este interesat de interfața dintre corupție şi concurență

FREDERIC JENNY, CHAIRMAN OF THE OCDE COMPETITION COMMITTEE

România este membru asociat al Comitetului pentru Concurenţă al OCDE, şi, aşa cum a menţionat şi preşedintele, la OCDE colaborăm foarte îndeaproape cu România pe o serie întreagă de domenii, iar România este un membru extrem de activ al acestui Comitet pentru care lucrez şi eu, deci mă bucur foarte mult să vă vorbesc despre avantajele reciproce de care putem beneficia.

Permiteţi-mi acum să analizez potenţiala cerere a României pentru serviciile OCDE şi, după aceea, să vedem cum am putea răspunde acestei potenţiale cereri în contextul OCDE. De aceea, mă voi raporta acum la indicele competitivităţii globale pe 2016 pentru a vedea că, deşi România stă, în general, bine la acest capitol, încă mai dă dovadă de vulnerabilităţi în diferite domenii. Le-am subliniat pe acestea: favoritismul deciziilor, risipa de la nivelul cheltuielilor guvernamentale, povara reglementărilor guvernamentale, comportamentul etic al societăţilor comerciale. Dacă e să trec acum la altele, există aspecte încă restante care se referă la infrastructură, un aspect care nu se leagă direct de ceea ce facem noi la Comitetul pentru Concurenţă, un alt aspect care se leagă de calitatea învăţământului, intensitatea concurenţei locale, eficienţa politicilor privind concurenţa, un aspect care este în directă legătură cu ceea ce face Comitetul pentru Concurenţă, câteva probleme privind sectorul financiar, cât de potrivite sunt subvenţiile financiare pentru dezvoltare şi voi încheia cu ultimul aspect care ne sugerează că ar putea fi, de fapt, penultimul, şi anume faptul că ar putea exista progrese în domeniul politicii industriale, iar ultimul are de-a face cu achiziţiile publice şi de fapt e şi un exemplu clasic.

Dacă ar fi să fac un rezumat a ceea ce-am spus până acum, ce aflăm este că există nevoi în mai multe domenii, de exemplu, interfaţa dintre stat şi piaţă, precum şi aspectul neutralităţii concurenţiale, corupţie, reforma reglementărilor, guvernanţa, despre care Martin Forst tocmai v-a vorbit, învăţământ, impozitare, piaţa financiară, achiziţiile publice şi legea concurenţei. Mai întâi, OCDE acoperă toate aceste domenii, prin natura instituţiei, deci există multe comitete unde se dezbat aceste aspecte şi s-ar putea găsi elemente pozitive pentru România, însă vreau doar să subliniez că OCDE mai este şi o instituţie care oferă nişte avantaje mult mai specifice în plus. Primul ar fi schimbul de opinii între membrii organizaţiei, cel de-al doilea, aşa cum s-a menţionat anterior, este angajamentul în scopul schimbării, cel de-al treilea îl constituie elaborarea, participarea la elaborarea de bune practici, iar cel de-al patrulea îl constituie misiunile experţilor, care este un instrument foarte important în scopul schimbării, asistenţa tehnică, în domenii concrete, de care se ocupă în special Secretariatul OCDE, iar faptul că OCDE acoperă toate aspectele politicilor economice mai înseamnă şi că la acest nivel toate tipurile de politici economice pot fi reunite pentru a crea ceva util.

Deci permiteţi-mi acum să mă refer la câteva exemple de activităţi întreprinse de OCDE, pe care le analizăm şi noi la nivelul Comitetului pentru Concurenţă: mita şi corupţia, unde există două instrumente importante, Convenţia privind combaterea mituirii funcţionarilor publici străini în cadrul tranzacţiilor comerciale internaţionale, adoptată în 1997 şi un Ghid de bune practici, Controale interne, etică şi conformitate, adoptat în 2010. Pentru asta este recunoscută OCDE, deoarece este angajată să combată corupţia şi are un interes îndelungat în acest domeniu. Comitetul pentru Concurenţă este interesat de interfaţa dintre corupţie şi concurenţă.

Acum voi trece la importanţa achiziţiilor publice, în special, pentru că acesta este unul dintre domeniile care, mai întâi, este unul foarte important prin prisma procentului din PIB implicat, însă, este şi un domeniu la nivelul căruia se regăsesc ambele aspecte, cel legat de corupţie şi cel legat de concurenţă. OCDE a elaborat mai multe instrumente pentru a încerca să consolideze integritatea achiziţiilor publice, concentrate, în special, în jurul a patru piloni, unul fiind transparenţa, cel de-al doilea buna gestionare, prevenirea abaterilor, precum şi responsabilizarea şi controlul. Voiam să subliniez că există o posibilă tensiune între dorinţa de a promova concurenţa şi dorinţa de a combate corupţia. Unde se găseşte această tensiune? Afirm aceste lucruri deoarece e un exemplu tipic de problemă care transcende mai

multe domenii şi cu care OCDE are foarte multă experienţă de lucru. Tensiunea apare când ne gândim la transparenţă. Transparenţa este foarte utilă în sensul combaterii corupţiei, deoarece îi forţează pe oameni să se responsabilizeze, îi împiedică pe funcţionarii statului să comită abateri, sau să favorizeze o societate comercială în defavoarea alteia, dar, în acelaşi timp, pieţele cu puţini oameni, foarte transparente, nu conduc neapărat şi la concurenţă. Deci ţine de pregătirea fiecăruia, dacă cineva e specializat pe concurenţă, atunci vine şi spune: „e necesar un dram de nesiguranţă pentru a promova concurenţa", şi dacă e specializat pe lupta anti-corupţie, atunci adoptă perspectiva opusă, şi anume că „transparenţa este foarte importantă". Acesta a fost motivul pentru care au apărut mai multe instrumente care promovează cooperarea dintre instituţiile de achiziţii publice şi instituţiile de concurenţă, pentru că ambele părţi se confruntă cu o problemă şi poate apărea nevoia de a încerca să se elimine posibilele contradicţii dintre cele două.

Deci, apare nevoia unei abordări integrate, nevoia de cooperare între acestea, între instituţiile care aplică legea şi, în multe ţări, şi am aici exemplul Mexicului, această situaţie a condus la instituirea unui mecanism pentru facilitarea înţelegerii, unul dintre acestea este cooperarea dintre autoritatea pentru concurenţă, pe de o parte, şi funcţionarii însărcinaţi cu achiziţiile, acei oameni care postează ofertele de achiziţii publice. Care este motivul? Primul este că trebuie să înţeleagă că unele dintre practicile adoptate pot conduce la coliziune, iar al doilea, cooperarea dintre autorităţile pentru concurenţă şi organismele care combat corupţia. Iată deci un exemplu de politică orizontală la nivelul căreia suntem destul de implicaţi şi care s-ar putea să prezinte interes pentru o ţară cum este România. De fapt, chiar s-au pus deja bazele implementării acestui aspect în România la iniţiativa autorităţii pentru concurenţă din România, care a adoptat nişte principii în acest domeniu, inspirate de OCDE. Şi au existat şi situaţii reale în care, de fapt, unele dintre practicile dubioase au fost eliminate graţie aplicării acestora.

Permiteţi-mi acum să spun câteva cuvinte şi despre o altă temă, reforma reglementărilor. Pe OCDE o interesează reforma reglementărilor în mod special de multă vreme şi, aşa cum am spus şi mai devreme, e clar că ceea ce reiese din punctajele internaţionale menţionate anterior este că în România este nevoie, ca şi în alte ţări, să se reflecteze la posibilitatea reformării reglementărilor. Acesta a fost pe scurt istoricul OCDE şi al reformei reglementărilor, un istoric destul de îndelungat şi, repet, acestea sunt recomandările, liniile directoare, instrumentele create de OCDE în acest domeniu. Cât priveşte principiile care guvernează reforma reglementărilor, deşi nu sunt singurele, există şi aşa-numita „trusă de instrumente" produsă de Comitetul pentru Concurenţă privind punerea în practică a reformei reglementărilor, cum trebuie analizate reglementările şi cum se poate extrage din acestea ce trebuie extras, fără a le schimba obiectivul, cum se pot extrage din acestea părţile care favorizează cel mai mult anti-concurenţa. Am ajuns astfel la evaluarea constrângerilor reieşite din reglementări în România, un proiect foarte interesant, realizat de Secretariatul OCDE împreună cu autorităţile din România şi care a acoperit, în special, trei sectoare, sectorul construcţiilor, sectorul transporturilor de marfă şi sectorul alimentar. La nivelul tuturor acestor trei sectoare, echipa OCDE, cu ajutorul autorităţii pentru concurenţă din România, a analizat o gamă foarte cuprinzătoare de reguli şi reglementări şi a făcut sute de recomandări cu privire la modul în care unele dintre aceste reglementări ar putea fi îmbunătăţite astfel încât să fie mai puţin anti-concurenţiale, şi, prin urmare, să se plieze mai bine pe obiectivul politicii pe care încearcă s-o pună în practică, dată fiind dorinţa de promovare a concurenţei. S-a evaluat la o jumătate de miliard de euro cât ar însemna acest exerciţiu pentru economia României, o sumă deloc de neglijat, iar în prezent, la Comitetul pentru Concurenţă mai desfăşurăm şi alte proiecte similare în Mexic, în Grecia şi în Portugalia, aplicând aceleaşi metode.

În concluzie este foarte clar că, dată fiind paleta largă a interesului OCDE, dată fiind elaborarea multor instrumente şi dată fiind experienţa României, există multă complementaritate şi aş încheia prin a mai adăuga doar un singur lucru, în numele OCDE, ca preşedinte al unui Comitet, mi-a plăcut în mod special să văd ţări ca România, care nu fac parte din grupul de ţări care a creat iniţial OCDE, pentru că vin la discuţii cu perspective complet diferite. România are probleme pe care unele dintre ţările OCDE nu le au şi pe care le-am putea trece cu vederea dacă ne limităm doar la un set limitat de ţări. Deci, diversitatea este cu adevărat extrem de utilă pentru o mai mare profunzime a discuţiei noastre. Toată lumea are de profitat, iar eu n-am făcut decât să încerc să vă arăt, în concret, cum se pot folosi câteva din instrumentele noastre în scopul avantajului reciproc al OCDE şi al României.

Pe OCDE o interesează reforma reglementărilor în mod special de multă vreme şi, aşa cum am spus şi mai devreme, e clar că ceea ce reiese din punctajele internaţionale menţionate anterior este că în România este nevoie, ca şi în alte ţări, să se reflecteze la posibilitatea reformării reglementărilor. Acesta a fost pe scurt istoricul OCDE şi al reformei reglementărilor, un istoric destul de îndelungat şi, repet, acestea sunt recomandările, liniile directoare, instrumentele create de OCDE în acest domeniu. Cât priveşte principiile care guvernează reforma reglementărilor, deşi nu sunt singurele, există şi aşa-numita „trusă de instrumente" produsă de Comitetul pentru Concurenţă privind punerea în practică a reformei reglementărilor, cum trebuie analizate reglementările şi cum se poate extrage din acestea ce trebuie extras, fără a le schimba obiectivul.

MIRCEA GEOANĂ, PREȘEDINTE INSTITUTUL ASPEN ROMÂNIA, FOST MINISTRU AL AFACERILOR EXTERNE

Aderarea la OCDE: un test nu numai pentru România, ci şi pentru onestitatea statelor care concură la această decizie

"În 2001 cred că am făcut prima conferinţă în care am prezentat un raport OCDE. Problema noastră nu este că începem devreme, problema este că nu avem suficient de multă anduranţă în a ne urmări obiectivele. Când vezi că majoritatea ţărilor foste comuniste, actualmente în UE şi NATO, sunt deja membre OCDE şi România nu este, trebuie să începi să te întrebi, vorbesc acum în sens politic şi în sens constructiv, care este cauza puţin mai profundă a acestei situaţii. Ne-am bucurat cu toţii de un consens naţional excepţional în momentele de aderare la NATO şi apoi în UE, și cred că a existat şi există în continuare un consens naţional românesc bipartizan şi împărtăşit de cetăţenii români, că România doreşte să evadeze de la periferia Europei şi că vrem să fim în ceea ce se numeşte într-un jargon barbar, Hardcore Europe. Este de fapt proiectul nostru şi ambiţia naţională, despre asta este vorba. Ştim că acest lucru este uşor de declarat şi mai greu de dezvoltat", așa și-a început discursul Mircea Geoană.

A vorbit apoi de problema de reputaţie a României, o chestiune severă şi reală, pentru că în principal, pe lângă lipsa de consecvenţă şi de urmărire a obiectivelor, relaxarea care a intervenit în România și pe care România funcţionează bine după aderarea la UE, este un fel de lipsă de "to do list". Nu crede că aderarea la OCDE nu este decuplată de problema Schengen, de problema MCV, de problema zonei euro, de problema centru şi periferie. Această chestiune a aderării la OCDE o consideră un fel de test pentru noi, iar dincolo de avantajele evidente de a face parte din clubul economiilor dezvoltate, este vorba de o chestiune de reputaţie, de metodă, de imaginaţie, de expertiză.

De asemenea crede că „simptomul creşterii decalajului între aşteptările unui public sfâşiat de evoluţia industrială, sfâşiat de reaşezarea ordinii mondiale, de tehnologie şi de uzul şi abuzul de tehnologie, şi capacitatea liderilor şi a Guvernelor de a livra servicii publice, prosperitate, demnitate şi încredere" cere regândirea modelului de guvernanţă. Pentru că în esenţă, modelul actual de guvernanţă şi capitalism şi calitatea leadership-ului politic la nivelul lumii dezvoltate, nu mai fac faţă nevoilor, frustrărilor şi aşteptărilor publicului. Cunoscând furia crescândă a publicului faţă de elitele politice, financiare şi mai recent tehnologice, domnia sa crede "că este raţional şi prudent din partea acestor elite, politice, financiare şi tehnologice și reprezentanţii lor instituţionali de tipul OCDE, de tip NATO, de tip WTO, de tip guvernanţă globală, să ia conducerea acestui efort, pentru că alegerea lui Emmanuel Macron, nu este decât un plasture pus pe o rană care în continuare supurează".

Conferința de astăzi, precizează Mircea Geoană, vorbește nu numai despre aderarea la OCDE, care rămâne un obiectiv important, dar și despre acest efort al României de autodepășire. Dar trebuie să fim și sprijiniţi în eforturile noastre. Și dă exemplu problema semnării convenţiei anti-mită a OCDE. „Eu ştiu că semnarea convenţiei anti-mită a OCDE, care ar putea să pună un pic de căpăstru şi pe lăcomia corporaţiilor, pentru că sunt două părţi ale corupţiei, nu a fost posibilă din partea MAE şi din partea Guvernelor României, pentru că nu suntem membru în grupul de lucru şi dacă nu eşti membru în grupul de lucru, nu poţi să aderi la convenţia OCDE. Dar Federaţia Rusă cum a ratificat această convenţie? Nu spun că o şi respectă. Federaţia Rusă a ratificat convenţia OCDE şi României i se spune că nu putem ratifica, dacă noi chiar dorim, ceea ce nu ştiu, şi nu fac procese de intenţie, dacă noi chiar dorim să facem acest lucru".

Aderarea la OCDE nu este un test exclusiv pentru România, ci este un test şi pentru onestitatea statelor care concură la această decizie cu privire la relaţia lor reală cu România. "Pentru că, pe de o parte, nu poţi să baţi pe umăr preşedintele şi primul ministru şi liderii români care spun că noi vrem în "Hardcore Europe" şi că din cele cinci scenarii noi preferăm un scenariu al integrării în continuare a României şi să spui "Bravo, România, suteţi copii buni!", dar atunci când vine momentul evadării de la ultimul cerc de influenţă la nivel european cu MCV, fără euro şi cu reputaţia ferfeliţă, noi în continuare să fim ţinuţi în ultimul cerc al lumii dezvoltate. Acest lucru nu este ok. Vrem să evadăm de la periferia orientală a Europei. Vrem să mergem către occident. Avem treabă de făcut, avem probleme de guvernanţă, avem probleme de reputaţie, avem încă probleme de corupţie, dar avem şi altceva care se numeşte o dorinţă de a ne autodepăşi. O dorinţă de a merge mai repede mai departe, de a fi parteneri oneşti în acest exerciţiu", a încheiat Mircea Geoană.

MIRCEA GEOANĂ, PREȘEDINTE INSTITUTUL ASPEN ROMÂNIA, FOST MINISTRU AL AFACERILOR EXTERNE

ŞTEFAN TINCA, MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Aderarea la OCDE, un obiectiv strategic al agendei de politică externă

ŞTEFAN TINCA, MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Vreau să vă felicit pentru organizarea acestui eveniment, pentru că vine într-un moment pe care l-aş privi din două unghiuri: din unghiul OCDE, fiindcă organizaţia este implicată într-un proces de reflecţie strategică cu privire la viitorul său, inclusiv procesul de extindere; un al doilea unghi este cel naţional, şi anume ceea ce a făcut România pentru a se profila ca un candidat nu doar eligibil, dar şi credibil pentru aderarea la această organizaţie. Fiind conştienţi de semnificaţia şi valoarea adăugată pe care aderarea la OCDE o are pentru parcursul politic şi economic al ţării noastre, Ministerul pe care-l reprezint a promovat şi a sprijinit constant, în ultimii ani, apropierea de această organizaţie şi implicarea consistentă a instituţiilor din România la activitatea diverselor structuri, la programele OCDE, proiecte, dar şi evenimente organizate de aceasta. Scopul final al acestor demersuri a fost crearea condiţiilor pentru a primi această invitaţie de aderare. Am sprijinit cu consecvenţă aderarea la OCDE, care este un obiectiv strategic al agendei de politică externă şi aceasta de mai mulţi ani, pe parcursul a mai multor guverne. Trebuie să subliniez şi eu, la rândul meu, angajamentul politic susţinut pentru acest obiectiv promovat de toate Guvernele României care s-au succedat la putere în ultimii 10-15 ani, indiferent de culoarea politică. Această susţinere a întregii clase politice, dublată de susţinerea comunităţii de afaceri din România şi dovedită prin demersul concret al OCDE, se înscrie în logica evolutivă a societăţii româneşti, pentru că, după aderarea la NATO în 2004, şi apoi, după mai puţin de 3 ani, la Uniunea Europeană, preluarea standardelor şi a expertizelor dezvoltate de OCDE completează în mod firesc procesul transformării democratice a României moderne, ţară cu economie deschisă, funcţională şi guvernată de reguli şi practici ale pieţei libere. Acesta este şi motivul pentru care, în opinia noastră, aderarea la OCDE nu trebuie să reprezinte un scop în sine, deşi într-adevăr, apartenenţa la OCDE dă un anumit prestigiu, o onoare internaţională, dar noi vedem importanţa acestei aderări mai ales din perspectiva conştientizării ideii că finalitatea acestui demers va fi benefică pentru stimularea proceselor de reformă internă şi, în general, pentru evoluţia şi transformarea economică şi socială a României. Aşadar, în permanentă colaborare cu aparatul de lucru al Guvernului şi cu toate instituţiile româneşti implicate în relaţiile cu OCDE şi Ministerul nostru a întreprins în ultimii ani demersuri specifice, dar susţinute pentru a crea premise favorabile unei candidaturi a României. Şi aici amintesc acţiunile obligatorii, obişnuite, de diplomaţie, contacte la nivel înalt cu secretariatul organizaţiei, acţiuni specifice derulate în capitalele statelor membre OCDE pentru promovarea candidaturii, includerea cu regularitate pe agenda

Fiind conştienţi de semnificaţia şi valoarea adăugată pe care aderarea la OCDE o are pentru parcursul politic şi economic al ţării noastre, Ministerul pe care-l reprezint a promovat şi a sprijinit constant, în ultimii ani, apropierea de această organizaţie şi implicarea consistentă a instituţiilor din România la activitatea diverselor structuri, la programele OCDE, proiecte, dar şi evenimente organizate de aceasta. Scopul final al acestor demersuri a fost crearea condiţiilor pentru a primi această invitaţie de aderare.

bilaterală de vizite sau primiri la nivel înalt, am organizat briefing-uri cu ambasadorii statelor OCDE de la Bucureşti, am organizat evenimente dedicate relaţiei cu OCDE, inclusiv cu ocazia finalizării unor proiecte derulate de organizaţie în România şi am participat la evenimentele tematice şi regionale majore organizate de OCDE. Pe plan intern, mă bucur să constat că a fost finalizată iniţiativa, inclusiv a Ministerului de Externe, de a instituţionaliza colaborarea pe plan intern în dosarul OCDE şi sprijinul pentru crearea în septembrie 2016 prin decizia premierului, a Comitetului Interministerial pentru coordonarea relaţiilor României cu OCDE. Această formulă de organizare internă şi-a dovedit din plin utilitatea, contribuind substanţial la intensificarea demersurilor generale şi sectoriale ale României, în relaţia cu organizaţia şi cu membrii săi. Pe de altă parte, ca să ne păstrăm într-un registru pragmatic, suntem conştienţi că procesul de reflecţie internă din cadrul OCDE pe tema extinderii, în special, a noului set de criterii de evaluare a situaţiei candidaţilor este unul complex. Cum este firesc, există puncte de vedere diferite între statele membre şi chiar între structurile OCDE care nu se armonizează chiar întotdeauna simplu. În deciziile pe această temă pe care ne aşteptăm ca Ministeriala OCDE din luna iunie să le adopte, dincolo de evaluarea obiectivă a criteriilor, un rol deloc de neglijat îl pot juca elemente precum conjunctura politică din statele membre sau interrelaţionarea regională şi globală şi alte categorii de factori politici. În ceea ce ne priveşte, considerăm că principalul atu al nostru este impactul pozitiv al României în relaţia cu OCDE, pe lângă alte atu-uri, precum calitatea de membru UE, capacitatea instituţională dovedită şi valoarea adăugată pe care o putem aduce organizaţiei, mai ales expertiza regională, dar şi anumite nişe sectoriale care ne îndreptăţesc să privim cu un anumit optimism perspectiva includerii României în rândul ţărilor care urmează să primească invitaţii de aderare. În opinia noastră, în mesajele din perioada următoare către partenerii din OCDE, atât cei care deja şi-au declarat sprijinul deschis, precum şi cei care încă contemplează asupra ideii de extindere dar şi cei care încă mai aşteaptă argumente în favoarea candidaturii noastre, cred că România ar trebui să spună clar că îşi doreşte aplicarea noului set de criterii de evaluare, care să facă rapid, într-o manieră echidistantă, transparent, fără ambiguitate sau interpretări subiective, situaţia aspiranţilor.

RADU PUCHIU, MODERATOR, SECRETAR DE STAT, SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

Concluziile panelului I

Primul panel a prezentat într-o „oglindă" internă-externă principalele elemente de context actual ale relaţiei cu OCDE.

Au fost prezentate unele dintre cele mai importante instrumente ale OCDE (Economic Review, Public Governance Review) cu marcarea importanţei pentru ţările candidate de a folosi această experienţă ca un „driver" pentru reforme sustenabile, cu rezultate concrete.

Prezentările au arătat cu date concrete unde ne aflăm în această perioadă dar şi unde putem îmbunătăţi şi ce instrumente ale OCDE putem folosi.

RADU PUCHIU, MODERATOR, SECRETAR DE STAT, SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

În oglindă, vorbitorii români au arătat pe lângă istoricul important al relaţiei cu OCDE, principalele argumente ale aderării României, de la argumente tehnice, de ordin economic, la cele de relaţii externe sau de context internaţional la care România trebuie să răspundă.

E important de menţionat că aderarea la OCDE este poate cel mai important obiectiv strategic de politică externă ce a fost susţinut de un efort naţional cu implicarea tuturor factorilor politici dar şi ai celorlalţi actori ai societăţii.

Au fost menţionate bunele practici şi prezenţa relevantă a României în cadrul formatelor de lucru ale OCDE şi contribuţiile pe care România le are.

RADU PUCHIU, SECRETAR DE STAT, SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

Un sprint de o sută de metri într-o cursă de maraton

La 10 ani de la aderarea la Uniunea Europeană, România se profilează, poate mai evident decât oricând în istoria sa, ca o economie dinamică, cu un potențial de creștere semnificativ și un impact favorabil, stabilizator, la nivelul regiunii și dincolo de aceasta. În recenta sa intervenție cu ocazia unui eveniment organizat în luna mai la sediul Băncii Naționale a României, Prim-ministrul nota: „Avem cea mai mare creștere din Uniunea Europeană. Mai mult, exporturile sunt la un nivel record, ceea ce denotă competitivitatea ridicată a produselor românești. […] Știm că trebuie să menținem acest ritm și că această creștere trebuie să fie realizată în mod solid, sustenabil și responsabil. De aceea cred că este necesar să facem reformele vitale prin asimilarea celor mai bune practici și standarde existente, iar, aici, OCDE este liderul cunoscut în materie de guvernanță economică globală cu care vrem să cooperăm."

Aderarea României la OCDE a reprezentat, în fapt, un obiectiv constant al politicii externe a României în ultimul deceniu, apartenența la această prestigioasă organizație internațională fiind de natură a prilejui însemnate beneficii reciproce. Astăzi, România pare temeinic pregătită să realizeze pași decisivi înspre atingerea acestui deziderat.

Așadar, cum câștigă România din statutul de membru deplin al OCDE? Dincolo de câștigul implicit adus de confirmarea oficială a adecvării profilului economic al României în raport cu standardele ridicate ale organizației, un răspuns sintetic, ar trebui să facă referire la faptul că statutul de membru OCDE garantează accesul la o rețea globală de elită, ce are ca țintă dezvoltarea celor mai moderne, eficiente și inovative opțiuni de politici publice. De altfel, argumentele în favoarea aderării sunt numeroase și pot fi clasificate în funcție de tipurile de beneficii de care România se poate bucura, în calitate de stat membru. Astfel, beneficiul apartenenţei la clubul restrâns al economiilor dezvoltate constituie o recunoaştere implicită, la nivel global, a statutului României de economie de piaţă funcţională şi de democraţie consolidată, cu impact pozitiv asupra ratingului de ţară şi atragerii investiţiilor străine. Beneficiul exemplului constă în reflectarea imaginii favorabile a României atât faţă de marile economii ale lumii, cât şi faţă de statele din regiune cu aspiraţii europene, precum Republica Moldova, Ucraina sau statele din Balcanii de Vest. Beneficiul expertizei poate fi cuantificat în raport cu valorificarea accesului neîngrădit la bunele practici în domenii prioritare pentru România precum guvernanța publică și corporativă, anti-corupţia, fiscalitatea, transporturile, agricultura, educaţia etc. Concomitent, România dobândește acces la mecanismele de decizie ale OCDE dezvoltându-și, astfel, instrumentele și competențele de dirijare a proceselor trans-naționale de luare a deciziei, contribuind direct la guvernanţa economică globală. Nu în ultimul rând, trebuie amintit beneficiul asistenţei în materie de politici publice oferite de ceilalți membri OCDE prin realizarea periodică de evaluări ale politicilor României în domenii specifice (peer reviews) și emiterea recomandărilor privind îmbunătăţirea acestora, cu impact major în fundamentarea reformelor ambițioase pe care România și le propune astăzi.

Fără îndoială, în considerarea elementelor de mai sus, România are numeroase motive să depună eforturi în vederea obținerii statutului de stat membru deplin al OCDE. Concomitent, am convingerea că, la acest moment, România are profilul unui partener de încredere, necesar organizației și membrilor săi. Cu un valoros potențial economic și geopolitic, România se remarcă în ultimii ani drept campionul european al creșterii economice, spațiu de stabilitate politică și predictibilitate în dinamica și complicata regiune de frontieră răsăriteană a Uniunii Europene, punct de conexiune economică și culturală cu spațiul asiatic, și, nu în ultimul rând, un actor tot mai important în ecuația de securitate regională și globală. În plan intern, poate cel mai important de menționat este sprijinul general pentru aderarea la OCDE. Acesta a fost afirmat nu numai de toate guvernele care s-au succedat dar, mai ales în această perioadă critică, de cei mai importanți actori politici (Președinte, Parlament, lideri politici) dar și de către mediul de afaceri sau mediu participativ. Menționez aici, ca exemplu, Camera de Comerț și Industrie a României, Coaliția pentru Dezvoltarea României sau Uniunea Națională a Transportatorilor Rutieri din România, care au susținut, prin scrisori adresate secretarului general al OCDE, obiectivul aderării.

Trebuie precizat că România se află într-un proces intens de pregătire, pentru a putea răspunde adecvat în cazul în care statele membre OCDE vor adopta o decizie favorabilă extinderii organizației. Astfel, la nivelul guvernului, prin decizie a Prim-Ministrului, s-a creat Comitetul interministerial pentru relația României cu OCDE, iar desemnarea unui coordonator național pentru relația României cu OCDE, din conducerea Secretariatului General al Guvernului, precum și importanța atribuită de România coordonării, sunt printre elementele cele mai pozitiv receptate la nivelul organizației și al statelor membre.

De altfel, mandatul Comitetului interministerial cuprinde două elemente de importanță deosebită: alinierea priorităților de cooperare cu OCDE la agenda de reforme a Guvernului, precum și consolidarea capacității administrative necesare pentru ca România să poată acționa ca un membru OCDE de facto. Le consider importante deoarece marchează o abordare pe termen mediu - o apropiere constantă de valorile și standardele OCDE,

independentă de momentul propriu-zis al demarării procedurilor de aderare. Aceasta n-ar fi posibilă fără aportul specialiștilor în cadrul formatelor de lucru ale OCDE, acolo unde expertiza acestora este apreciată. M-a bucurat să descopăr un înalt nivel de pregătire și implicare la nivelul instituțiilor românesti participante în cadrul Comitetului interministerial și la formatele de lucru ale OCDE. Cred că este un lucru de luat în seamă și în care trebuie investit în continuare– e nevoie de o prezență substanțială și vocală la OCDE din partea acestor specialiști.

Având în vedere mandatul său, precum și accentul OCDE pus pe criteriile tehnice, Coordonatorul Național și Comitetul interministerial au vizat ca principală direcție de acțiune imediată identificarea domeniilor în care România are progrese vizibile în relația cu OCDE precum și a zonelor în care aderarea la principiile și instrumentele OCDE poate fi asumată și realizată rapid.

Au fost realizate în scurt timp demersuri care să conducă la adoptarea, de către România a codurilor de liberalizare OCDE, a principiilor G20 de guvernanță corporativă, adoptarea unor recomandări OCDE privind statistica și guvernarea digitală. A fost punctat, de asemenea, foarte susținut interesul de continuare a demersurilor de aderare la Convenția Anti-Mită, unul dintre cele mai cunoscute și apreciate instrumente ale organizației.

Un alt efort important a fost demersul de aderare la Agenția pentru Energie Nucleară a OCDE, iar invitarea României pentru a deveni membru deplin a reprezentat o victorie importantă în apropierea de organizație.

Am sprijinit activ, pe parcursul ultimelor luni, prezența României la cel mai înalt nivel în cadrul formatelor de lucru al OCDE, subliniind în acest fel importanța pe care o acordăm relației cu organizația. Aș menționa aici implicarea ministerelor Turismului, al Muncii și Justiției Sociale, al Mediului de Afaceri, Comerțului și Antreprenoriatului, precum și a Ministerului pentru Consultare Publică și Dialog Social. Tot de remarcat sunt evenimentele organizate la București de Ministerul Educației, Ministerul Turismului și Consiliul Concurenței în colaborare cu OCDE. Conferința din 18 mai, organizată de ELEC și FinMedia, la materializarea căreia am avut plăcerea să cooperam alături de BNR, a constituit o premieră importantă, prin inițiativa și sprijinul mediului privat din România.

Pe plan extern, Coordonatorul Național a fost sprijinit constant de Ministerul Afacerilor Externe și de Ambasadele României în țările membre OCDE.

Pe acest plan a avut loc un larg proces de consultări cu statele membre OCDE, atât prin intermendiul întâlnirilor cu ambasadorii acreditați la București cât și în capitalele țărilor membre. Sprijinul acestora va fi decisiv pentru initierea negocierilor de aderare intre OCDE si Romania. Prezentarea progreselor economice făcute de România, precum și argumentele tehnice care demonstrează pregătirea țării noastre, au fost elementele constante de dialog cu reprezentantii statelor membre OCDE.

În perioada următoare România trebuie să fie pregătită să mențină ritmul măsurilor de apropiere de OCDE. Implementarea calendarului de aderare, odată ce va exista o decizie vizând invitarea României de a se alătura statelor membre ale organizației, va implica un efort administrativ larg, atât pentru România cât și pentru secretariatul OCDE, având în vedere faptul că vor fi efectuate evaluări și recomăndări în peste 20 de domenii, iar România va trebui să dea dovadă de voință politică și resurse pentru implementare. Este și un efort de durată pentru care trebuie să fim pregătiți, nu numai în perioada de aderare, cât, mai ales după ce România va fi membru cu drepturi depline al OCDE. Este necesar un angajament pe termen lung, care va pune bazele unui nou tip de dialog, inter pares, și care va facilita așezarea într-un cadru stabil deciziile și strategiile economice dar și la nivel politic și, implicit, profesionalizarea administrației care să susțină o Românie dezvoltată, un jucător global.

Am fost onorat și m-am bucurat să fiu parte a acestui efort alături de echipa cu care lucrez. Cred că este un efort important, într-un moment important. Însă, așa cum glumesc și cu colegii mei, el nu reprezintă decât un sprint de o sută de metri într-o cursă de maraton. Ne-a adus mai aproape de plutonul fruntaș dar marele efort - și e unul de durată – este să avem pregătirea fizică și psihică să rămânem în frunte în această cursă.

E o schimbare de mentalitate de care România are nevoie și este capabilă.

Guvernanța corporativă și managementul public

Moderatorul celui de al doilea panel, Sorana Baciu, Managing Partner Acgenio, a fost Secretar de Stat anul trecut în cadrul Ministerului Economiei şi apoi la Cancelaria Primului Ministru şi a avut marea şansă să pună bazele acestui Comitet interministerial care se ocupă cu relaţia cu OCDE şi a făcut, în trei luni, o serie de progrese rapide. "După care, colegii mei, Radu Puchiu şi echipa au continuat în ritm alert şi uite că astăzi suntem aici, împreună cu experţii de la OCDE şi cu colegii noştri care sunt implicaţi în diferite comitete şi proiecte cu OCDE, ca să vedem concret cum putem deveni într-adevăr un membru activ şi reprezentativ. Dar până la urmă, nu obiectivul final este cel mai important, ci cred eu, tot acest proces, tot această călătorie, care ne dă posibilitatea să îmbunătăţim competenţele în toate domeniile, pentru că până la urmă, despre asta este vorba la OCDE, de schimb de bune practici, în vederea unei creşteri sustenabile inclusive," a spus Sorana Baciu. "OCDE, în ultima perioadă de după criza globală, a jucat un rol important în a se asigura o creştere inclusivă şi sustenabilă în ţările membre şi nu numai. Dar ca să avem o creştere sustenabilă trebuie să avem o bună guvernanţă, atât la nivel public cum s-a discutat mai devreme, cât şi la nivelul actorilor din economie, începând cu companii de stat, dar şi cele private."

HANS CHRISTIANSEN, SENIOR EXPERT CORPORATE AFFAIRS DIVISION, OCDE

Guvernarea corporativă este importantă pentru dezvoltarea economică

Într-adevăr, în ceea ce privește mediul corporativ, eu slujesc la doi stăpâni și lucrez pentru două organisme permanente ale OCDE: Comitetul pentru Guvernare Corporativă și Grupul de Lucru pentru practici legate de proprietatea de stat și privatizare. Și cu privire la Grupul de Lucru, am plăcerea să anunț că România a devenit recent observator ad-hoc – sau invitat, cum îl numim acum – al acestui organism și dorim să vedem participarea activă a României în grupul nostru de lucru.

În această ordine de idei, aș vrea să dau un sfat general. Am spus participare activă pentru că am auzit de dimineață, de la guvernatorul Băncii Naționale a României, că România dorește să se implice în cât mai multe forumuri OCDE cu putință. Însă nu este important doar să te implici, ci este important să te implici activ. Pentru că am văzut unele țări – și nu mă refer la România, mă refer la trei continente diferite – care caută proximitatea cu OCDE prin diferite aranjamente de observare, însă dacă trimit un om să stea o zi și jumătate într-o sală de ședințe și să nu spună nimic, asta nu este neapărat favorabil și poate fi chiar contraproductiv. Așadar, în contextul unui forum de discuție între membrii comunității, cum sunt comitetele OCDE, ceea ce iei este pe măsura a ceea ce pui. Am vrut doar să menționez acest lucru.

Așadar guvernarea corporativă – acesta este mijlocul nostru de trai. Era considerată a fi un exercițiu academic – cum împiedici conflicte de interese între directori de companii, acționari majoritari, investitori minoritari... Dar de fapt, experiența – și mai ales experiența recentă – ne arată că este vorba de mult mai mult decât atât. În esență, este vorba despre o funcționare eficientă și efectivă a piețelor de capital. Cum transferi fondurile de la gospodăriile care economisesc, până la urmă, la antreprenorii care investesc? Și nu e niciun secret că în lumea occidentală am avut prea puține oferte publice inițiale pe piețele de capital în ultima jumătate de deceniu. Piețele de titluri corporative nu s-au diminuat în aceeași măsură, dar și ele au asistat la un

HANS CHRISTIANSEN, SENIOR EXPERT CORPORATE AFFAIRS DIVISION, OCDE

transfer al emisiilor către tranșa de top, către vechile mari companii. Și asta ne duce la concluzia, aici la OCDE, că nu există neapărat suficient capital pentru companiile care asigură creșterea și pentru companiile inovatoare. Și asta este important cu siguranță și în contextul românesc, pentru că sunt sigur că, în efortul vostru de a vă alinia, aveți nevoie de companii care să asigure creșterea și de companii inovatoare. Și după cum bine știm, deseori, aceste activități cu grad ridicat de risc nu sunt finanțate corespunzător prin împrumuturi bancare. Adică, trebuie să ieși și să accesezi mai mulți investitori dispuși să riște. Pentru a stabili un contact semnificativ cu aceștia, este nevoie de standarde ridicate de guvernare corporativă.

Problemele sunt foarte multe, dar voi menționa doar problema protecției pentru acționarii minoritari la aceste companii nou cotate, elementul legat de transparență și de comunicarea de informații... Dacă nu ai aceste două elemente, nu atragi investitori.

De asemenea, în altă ordine de idei, de o importanță din ce în ce mai mare sunt și investițiile instituționale în acest sens, pentru că acestea sunt cumva intercalate între cei care economisesc și cei care investesc, iar rolul lor fiduciar și alte roluri ale lor au dobândit o importanță vitală.

Pentru a asigura recomandări în acest sens, OCDE a elaborat și a revizuit de două ori instrumentul G20/Principii OCDE pentru guvernanță corporativă, care reprezintă efectiv o carte de bucate despre cum să ajungi la un mod de guvernare adecvat în întreprinderile cotate.

Nu facem evaluări de țară în cadrul acestui instrument, sau cel puțin nu am făcut acest lucru în trecut. Banca Mondială face ceva ce seamănă puțin cu asta... Însă noi am emis o metodologie care cred că este de mare folos țărilor care vor să folosească Principiile ca bază de auto-evaluare și ca foaie de parcurs pentru reformarea guvernanței corporative, iar eu recomand fără îndoială toate cele de mai sus.

În ceea ce privește Principiile, acestea sunt complet voluntare și nu obligă nicio companie, nicio țară să facă ceva anume, însă cu toate acestea, ele sunt un instrument juridic al OCDE. Asta înseamnă că nu ești membru OCDE decât dacă te-ai asociat cu acest instrument.

Și asta, desigur, ne conduce la importanța pe care o are în procesul de aderare. Pentru că

atunci trebuie să arăți că ești comparabil, la un nivel rezonabil, cu o țară medie OCDE în privința acestui instrument. Și asta face subiectul unei evaluări în fața Comitetului de Guvernare Corporativă al OCDE, în cazul unui proces de aderare. O evaluare comună, am putea spune, pentru că facem acest lucru împreună cu un alt instrument al nostru – Îndrumările OCDE cu privire la guvernarea corporativă a întreprinderilor de stat, pe care l-ați menționat. Așadar, este vorba despre o evaluare comasată, în lumina celor două instrumente.

Îndrumările OCDE cu privire la guvernarea corporativă a întreprinderilor de stat reprezintă un instrument care inițial a derivat din Principii și care este, în esență, o încercare de a aduce întreprinderile de stat de aici la standarde de bune practici similare cu ale companiilor cotate. Filosofia este că guvernul nu este proprietarul întreprinderilor de stat și, ca urmare, întreprinderile de stat ar trebui să fie la fel de transparente față de publicul general, precum este o companie cotată față de investitorii săi.

Și dacă mai devreme am spus că guvernarea corporativă este importantă pentru dezvoltarea economică, atunci guvernarea întreprinderilor de stat este de două ori mai importantă pentru că... Bun, economia reprezentată de întreprinderile de stat nu este neapărat o parte mare din produsul intern brut al unei țări. În economiile post-tranziție, cum este România, de obicei avem de a face cu 5-10%, iar media OCDE este cu siguranță mai jos. Însă în primul rând, ele sunt amplasate în sectoare strategice ale economiei, după cum cred că o ilustrează și acest panel. Sectoare care, dacă nu sunt eficiente, trag în jos productivitatea în tot sectorul privat de afaceri.

În al doilea rând, mai există și chestiunea neutralității competiționale, pe care a menționat-o domnul Genie în această dimineață. Când ele concurează cu întreprinderile private și pot, dacă există aranjamente financiare care sunt bine calibrate, să blocheze sau chiar să înlocuiască dezvoltarea unor întregi segmente private ale sectorului de afaceri.

În al treilea rând există, desigur, riscul ca ele să ducă la o hemoragie fiscală dacă sunt ineficiente – și cred că, în trecutul nu prea îndepărtat, aceasta a fost o problemă chiar aici, în România.

Și consensul OCDE se referă la ce înseamnă ca statul să fie un proprietar activ și informat al întreprinderilor de stat. Fără – și asta e foarte important – fără să se implice în administrarea de zi cu zi a acestor întreprinderi, lucru care este o practică proastă. Este vorba de a lua decizii la nivelul potrivit, de a centraliza într-o măsură rezonabilă, astfel încât întreg guvernul să ia decizii cu privire la ce dorește de la întreprinderile de stat, mai degrabă decât diferiți miniștri, separat. O politică de proprietate care descrie de ce să dețină statul companii de stat competitive, cum își exercită statul această proprietate și ce anume – în afară de a câștiga bani – se așteaptă de la fiecare întreprindere anume. Și existența unor consilii directoare solide, profesionale, care să elaboreze strategii corporative care să fie consecvente cu cele de mai sus.

Felicit România, cu această ocazie, pentru pașii pe care i-a făcut în vederea elaborării unei politici de proprietate, anul trecut. După cum îmi amintesc, ați prezentat-o Grupului de Lucru.

Așadar, pentru a sprijini acest proces de reformare despre care vorbeam, principalul instrument pe care îl oferă OCDE non-membrilor, dar în principiu și țărilor noastre membre, este posibilitatea evaluării întreprinderilor de stat în lumina recomandărilor Îndrumărilor, sau mai degrabă, a verificării faptice a implementării Îndrumărilor. În mod normal, punctul de pornire pentru o astfel de evaluare – dacă vorbim despre o țară non-membră – ar fi printr-o cerere către OCDE, să fie recunoscută ca țară non-membră care aderă la respectivul instrument. Grupul de Lucru are apoi sarcina de a evalua și de a raporta țării OCDE dacă crede că respectiva țară se poate asocia în mod credibil cu recomandările OCDE.

Și am plăcerea să menționez că România se află într-un stadiu avansat... A cerut o astfel de evaluare și se fac lucrări pregătitoare pentru efectuarea acestei evaluări. Nu e niciun secret că aici sunteți colegi cu Argentina, care parcurge un proces similar și care se află acum la o etapă asemănătoare. În trecutul apropiat, alte țări care au făcut acest lucru sunt Letonia, Lituania și – cu ceva timp în urmă – Columbia. Studiul este uriaș, are peste 100 de pagini, pentru că evaluăm fiecare colțișor al Îndrumărilor, însă există o secțiune de Recomandări, de câteva pagini, în care Grupul de Lucru spune – sau cel puțin a spus până acum: ok, suntem de acord că vă puteți asocia în mod credibil cu instrumentul, dar am recomanda să întreprindeți reforme în continuare, într-un domeniu sau altul. Aceasta este contribuția la procesul de reformă din țara respectivă, presupunând că există actori interesați de reformarea întreprinderilor de stat.

Dacă sunteți serioși în ceea ce privește reformarea întreprinderilor de stat și dacă vreți să folosiți procesul de aderare la OCDE, sau procesul de pre-aderare la OCDE, pentru că sunt de acord cu Martin, că să începi un pic mai devreme chiar contează – atunci avem instrumentele și avem și intenția să vă ajutăm.

Îndrumările OCDE cu privire la guvernarea corporativă a întreprinderilor de stat reprezintă un instrument care inițial a derivat din Principii și care este, în esență, o încercare de a aduce întreprinderile de stat de aici la standarde de bune practici similare cu ale companiilor cotate. Filosofia este că guvernul nu este proprietarul întreprinderilor de stat și, ca urmare, întreprinderile de stat ar trebui să fie la fel de transparente față de publicul general, precum este o companie cotată față de investitorii săi.

CHRISTINE URIARTE, SENIOR EXPERT, ANTI-CORRUPTION DIVISION, OCDE

România poate avea beneficii legate de reputație, în general

Trebuie să spun că mă bucur foarte mult că sunt aici cunoscând interesul Guvernului României cu privire la Convenția OCDE Anti-mită. Înainte să trec la partea principală a prezentării mele, m-am gandit că ar fi important să clarific la ce tip de corupție se referă Convenția Anti-mită cu exactitate, pentru că este o formă foarte specială de corupție. Și m-am gândit că ar fi util să încep prin a vă furniza două exemple ipotetice și vreau să subliniez că acestea sunt pur ipotetice. Eu le-am creat. Dacă, din vreun motiv, există similarități cu un caz pe rol, eu nu am știut acest lucru. Să începem cu primul exemplu. Presupunem că avem o companie de construcții românească mare care are relații la nivel global și i s-a cerut mită într-o țară din Orientul Mijlociu în scopul obținerii permiselor și autorizațiilor și pentru a câștiga contracte de infrastructură de la autoritățile de achiziții publice. Conform legislației acestei țări orientale, compania românească este obligată să-și desfășoare activitatea printr-un agent local. Compania este conștientă că există cereri de mită transmise, dar nu a făcut niciun pas pentru a se asigura că agentul local nu plătește respectiva mită. De fapt, agentul local a plătit mită cu mai multe ocazii.

Acesta este primul meu exemplu ipotetic legat de ce discutăm aici și, doar pentru a fi foarte clară, o să vă mai dau un exemplu. În al doilea exemplu ipotetic al meu, avem o companie românească producătoare de componente auto, care caută contracte de achiziții pentru apărare în țările învecinate. Această companie angajează un consultant din țara vecină, care să o ajute să navigheze prin mediul de afaceri al țării respective. Acest consultant se întâmplă să aibă relații destul de strânse cu nivelul politic din respectiva țară vecină. Și consultantul îi spune CFO-ului companiei că Ministrul Apărării al țării vecine îi va acorda companiei un contract important pentru furnizare de componente auto pentru asamblarea vehiculelor militare, în cazul în care compania românească plătește o mită care ar ajunge la circa 9% din valoarea totală a contractului. Deci consultantul îi spune acest lucru CFO-ului, dar CFO-ul spune: „Ascultă, fă ce ai de făcut. Nu vreau să aud nimic despre asta. Consultantul continuă și plătește mita, transferând fonduri în contul offshore al unei companii fantomă, al cărui proprietar beneficiar este soția Ministrului Apărării.

CHRISTINE URIARTE, SENIOR EXPERT, ANTI-CORRUPTION DIVISION, OCDE

Deci 2 exemple pentru a vă face o idee despre tipul de metodologii pe care le are în vedere Convenția OCDE Anti-mită. Și, după ce v-am dat aceste 2 exemple, ar trebui să fie foarte clar că vorbim despre ceva foarte specific aici, vorbim de acordarea de mită de către indivizi și companii oficialilor publici străini pentru a obţine beneficii în tranzacțiile comerciale internaționale.

Cum ajută Convenția OCDE Ant-mită la combaterea acestei forme de mită?

În primul rând este necesar ca toate părțile să stabilească o infracțiune care interzice un astfel de comportament. De asemenea, este necesar ca părțile să-i facă răspunzători pe toți indivizii care sunt cetățeni ai respectivei țări și pe toate companiile din țara respectivă în cazul acestei infracțiuni. Există standarde stricte în convenție pentru cum se poate face acest lucru. O altă cerință din cadrul convenției este aplicarea eficientă. Într-o măsură foarte mare, acest lucru înseamnă că punerea în aplicare nu poate fi motivată de factori politici sau economici. Un alt element foarte important este cooperarea internațională, pe care o numim asistență juridică reciprocă între părțile convenției. Acestea trebuie să împărtășească efectiv informațiile în investigarea cazurilor de mită transnațională.

Dar această convenție înseamnă mai mult decât să respecți un standard. A fi membru al acestei convenții înseamnă și că te supui celor mai dificile și exigente proceduri de monitorizare care există pentru orice convenție anticorupție din lume. Vizitele pe teren fac parte din acestea, fiind obligatorii în cadrul convenției și făcând parte din procesul de evaluare. În cursul acestor vizite pe teren, experții care evaluează implementarea convenției, nu numai că se întâlnesc cu oficiali ai instituțiilor de aplicare a legii și cu toate organismele guvernamentale relevante, ci ei chiar trebuie să se întâlnească cu sectorul privat, trebuie să se întâlnească cu societatea civilă. Și motivul pentru care se întâlnesc cu ei este ca să afle părerea lor despre cât de bine implementează guvernul convenția. Rapoartele și recomandările cu privire la aceste evaluări trebuie publicate. Și nu numai atât; procedura pentru adoptarea rapoartelor și a recomandărilor este foarte stringentă. Așa că avem ceea ce numim Grupul de Lucru pentru Mită, care este Comitetul OCDE implicat în asta și care este format din toate părțile convenției, și ele folosesc un proces pentru a se monitoriza

reciproc. Dar când evaluezi o țară, țara care este evaluată nu poate bloca rapoartele și recomandările. Țara poate spune că nu sunt de acord, și dezacordul lor va fi menționat în raport, dar nu le pot bloca. Noi numim acest sistem: consens minus unu. Este în mare parte rezultatul acestui proces, care asigură faptul că aceste rapoarte și recomandări sunt concrete și la obiect și chiar promovează reforma în țările care sunt evaluate. Un alt ingredient important al monitorizării este că sunt urmărite și urmărite și urmărite până sunt complet implementate.

Deci, care sunt beneficiile aderării la convenție? În primul rând, la modul general, este important să se ia notă de faptul că acest Grup de Lucru Anti-mită, alcătuit de părțile convenției, este organismul cel mai specializat la nivel global în compaterea mitei internaționale. Deci aveți cei mai buni experți din lume în jurul mesei, care scriu aceste rapoarte și recomandări. Și de aceea, propulsează cu adevărat reforma, sunt foarte la obiect. Acest comitet are aproape 20 de ani de experiență, deci, evident, rapoartele și recomandările sunt o bază excelentă pentru reformă. Un alt motiv important pentru aderare este că stați la aceeași masă cu unele dintre cele mai mari economii din lume, deci participați împreună cu aceste economii la stabilirea standardelor internaționale în acest domeniu. Foarte important este și faptul că unul dintre cele mai dificile aspecte în combaterea mitei transnaționale este obținerea cooperării din partea altor țări, pentru că corupția transnațională implică întotdeauna alte țări, țări unde fluxurile financiare trec prin sistemele lor financiare. Mai este o altă țară, evident în mita internațională, în care oficialii au primit mitele. Nu poți investiga și institui un proces în mod efectiv pentru astfel de cazuri, fără o cooperare efectivă. Și una dintre cele mai importante caracteristici ale statutului de parte la această convenție este că te afli într-un forum, în care poți solicita o cooperare efectivă din partea celorlalte părți semnatare ale convenției. Și nu numai pentru că este o cerință în baza convenției, ci mai există și niște elemente practice, spre exemplu: părțile organizează întâlniri regulate cu privire la aplicarea legii, și autoritățile de aplicare a legii intră într-o cameră singuri. Nimeni altcineva nu mai are acces, în afara oficialilor părților care sunt implicate în mod activ în investigarea și aducerea în instanță a acestor cazuri, pentru a putea vorbi într-un mediu confidențial despre tipologii, despre provocările cu care se confruntă și se concentrează cu adevărat pe modul în care pot coopera unii cu alții.

Dar există și beneficii foarte importante ale acestei convenții pentru sectorul privat, și știu că avem mulți reprezentanți ai sectorului privat în sală astăzi, pentru că atunci când țara ta a aderat la această convenție, poți fi sigur că guvernul tău stă la masă și că cea mai mare parte a procesului de monitorizare este că ei se asigură ca celelalte părți semnatare ale convenției se asigură că societăților lor comerciale joacă după aceleași reguli după care ți se cere și ție să joci în România. Deci este un element foarte important pentru asigurarea unei concurențe corecte între companiile care vin din partea acestor diferite părți semnatare ale convenției.

În plus, la nivel practic, am menționat vizitele pe teren care fac parte din procesul de evaluare. După cum am spus, este obligatoriu ca acești evaluatori să se întâlnească cu sectorul privat. Asta le oferă companiilor șansa de a spune ce cred despre implementarea convenției în țara lor, și aceasta este o parte foarte importantă a acestui proces. Și lucrurile pe care ei le spun sunt reflectate în rapoarte. În plus, Grupul de Lucru Anti-mită, părțile semnatare ale convenție, ca întreg, organizează consultări regulate cu sectorul privat și cu societatea civilă. Asta oferă sectorului privat și societății, ca întreg, șansa de a spune ce cred ei că este în neregulă cu aplicarea, în special.

Acum, doar pentru a discuta care ar beneficiile principale în mod specific pentru România și pentru aderarea la această convenție. Cred că unul dintre cele mai importante elemente ar putea fi beneficiile legate de reputația companiilor românești. ...A face parte din această convenție ajută la intrarea în lanțul global de aprovizionare. Și, evident, face mai ușoară câștigarea de contracte de achiziții publice în străinătate, pentru că achizițiile guvernamentale implică din ce în ce mai mult garanții că nu există corupție și autoritățile de achiziții publice din întreaga lume desfășoară propriile evaluări preliminare ale solicitanților lor, mai ales în sectoarele de mare risc, precum construcțiile, farmaceutică, apărare și energie.

A face parte din această convenție ajută la intrarea în lanțul global de aprovizionare. Și, evident, face mai ușoară câștigarea de contracte de achiziții publice în străinătate, pentru că achizițiile guvernamentale implică din ce în ce mai mult garanții că nu există corupție și autoritățile de achiziții publice din întreaga lume desfășoară propriile evaluări preliminare ale solicitanților lor, mai ales în sectoarele de mare risc, precum construcțiile, farmaceutică, apărare și energie.

Dar, România poate avea beneficii legate de reputație, în general. Este mai ușor să se obțină finanțare externă de la instituții financiare multilaterale pentru dezvoltarea infrastructurii, atât de necesar, pentru că aceste organisme precum Banca Mondială, BERD, se uită din ce în ce mai atent la potențialii lor contractori pentru a se asigura că au implementate sisteme de monitorizare foarte riguroase și că dacă au probleme vor fi investigate riguros și acuzate în instanță. Va ajuta România să atragă investitori străini responsabili, pentru că transmite un semnal foarte puternic la nivel internațional că România nu tolerează companiile implicate în afacerea transnațională. Și asta este foarte important pentru România, care încearcă să devină tot mai atractivă, un hub comercial pentru piața regională.

DANIELA LULACHE, DIRECTOR GENERAL NUCLEARELECTRICA S.A.

Pentru Nuclearelectrica, listarea a fost un moment crucial

DANIELA LULACHE, DIRECTOR GENERAL NUCLEARELECTRICA S.A.

Noţiunea de guvernanţă corporativă pentru diversele instituţii române, pentru companiile de stat este o noţiune relativ recentă, este o noţiune încă în curs de implementare, încă încercăm să înţelegem principii, noţiuni, mecanisme, este o noţiune încă neînţeleasă de toţi participanţii la acest proces. De asemenea, este o noţiune al cărui rol nu este neapărat unanim acceptat de către toţi cei implicaţi în toate instituţiile care trebuie să discute despre această guvernanţă corporativă. Această instituţie pe care o reprezint, cred că are ceva de spus pentru că a trecut prin această experienţă, a trecut prin acest proces şi încă trece. Cred că este foarte important, când ne uităm la o companie de stat, pentru că acum discut din perpectiva unei companii de stat, ca să înţelegem cât de importantă este guvernanţa corporativă, să ne uităm la acea companie înainte şi după. Şi am să încep prin ceea ce înţelegem noi, la Nuclearelectrica, că înseamnă guvernanţă corporativă, pentru că de aici pornesc toate, iar noi înţelegem asta ca totalitatea normelor, principiilor, procedurilor, abordărilor, pe care le implementăm. Ele pornesc de la nivelul consiliului de administraţie care setează o anumită strategie, sunt implementate de către conducerea executivă şi propagate în organizaţie mai departe. Ele se referă la responsabilitate, corectitudine, control, transparenţă, în raport cu stakeholderii şi aici nu neapărat vorbim de acţionari, vorbim de stakeholderi. Şi de ce mă refer la ei? Pentru că de foarte multe ori s-a redus la ideea simplă acţionar / proprietar şi management care trebuie să reprezinte exclusiv acele interese. Pe când noţiunea de guvernanţă corportivă, aşa cum am auzit şi mai devreme, înseamnă legături multiple, înseamnă multitudinea interdependenţelor, în care o companie trebuie să se mişte şi să facă faţă. La fel ca pentru foarte multe companii de stat, şi pentru Nuclearelectrica, listarea a fost un moment crucial. Nu pentru că înainte de listare nu exista legislaţie specifică, nu pentru că nu aveam cadrul legal în care să se impună astfel de standarde de guvernanţă, ci pur şi simplu pentru că nu erau folosite mecanismele de enforcement. În momentul în care listarea s-a produs, organizaţia a trebuit să se adapteze unei noi realităţi, a trebuit să se adapteze existenţei unui număr mare de acţionari, care deşi sunt minoritari, au o voce şi au mecanisme prin care pot să intervină, care sunt mult mai activi, care cer socoteală. Şi atunci, toate aceste mecanisme au trebuit să se adapteze. Este drept, eu am şi şansa că de 4 ani conduc o organizaţie care avea în spate noţiunea de standarde de bună practică foarte bine dezvoltate. Industria nucleară este o industrie foarte solicitantă şi care nu-ţi permite să derapezi dacă vrei să demonstrezi că eşti un jucător serios, credibil, care se poate dezvolta în continuare. Şi atunci, într-adevăr, a fost o foarte mare şansă să am o astfel de organizaţie, dar nu a fost simplu să o conving că standardele de securitate interioară nu vor fi susţinute decât prin introducerea unor standarde de guvernanţă corporativă. Pentru a face noţiunile de guvernanţă corporativă mult mai accesibile organizaţiilor şi participanţilor în acest proces, este bine să încercăm să le ducem din teorie în practică. Pentru mine, ca român, este o mare satisfacţie să înţeleg că România are toate şansele ca datorită industriei nucleare să facă un prim pas către accesul către OCDE. Faptul că se întâmplă pe filieră nucleară cred că demonstrează că suntem pe drumul cel bun şi că putem să o facem şi la un nivel mai înalt.

La fel ca pentru foarte multe companii de stat, şi pentru Nuclearelectrica, listarea a fost un moment crucial. Nu pentru că înainte de listare nu exista legislaţie specifică, nu pentru că nu aveam cadrul legal în care să se impună astfel de standarde de guvernanţă, ci pur şi simplu pentru că nu erau folosite mecanismele de enforcement. În momentul în care listarea s-a produs, organizaţia a trebuit să se adapteze unei noi realităţi.

CRISTIAN DUCU, GENERAL MANAGER, CENTRE FOR ADVANCED RESEARCH IN MANAGEMENT AND APPLIED ETHICS (CARMAE)

Avem legislație pe zona de guvernare corporativă la întreprinderile publice și avem și un cod de guvernare corporativă

CRISTIAN DUCU, GENERAL MANAGER,
CENTRE FOR ADVANCED RESEARCH IN MANAGEMENT AND APPLIED ETHICS (CARMAE)

Vreau să mulțumesc organizatorilor pentru acest eveniment, este o primă ocazie ca să discutăm aplicat despre ce înseamnă România în interiorul OCDE, dacă acest lucru va fi posibil. Toate instrumentele OCDE au un impact direct, nu doar asupra politicilor publice, ci și asupra companiilor. O să încerc să arăt această strategie națională anticorupție, care are nenumărate instrumente. În primul rând, această strategie este singura politică publică dezvoltată în România printr-o consultare largă a tuturor stakeholderilor. Și în al doilea rând, este un standard la nivel internațional și credeți-mă când vă spun acest lucru, pentru că la sfârșitul lunii martie am fost la OCDE la forumul pe anticorupție și integritate, unde am vorbit despre etică în afaceri în zona de companii mici și mijlocii și foarte multă lume vorbea despre această chestiune. De ce? Pentru că acest document conține o serie întreagă de obiective, de indicatori, care sunt corelați cu tot ce ați văzut aici. Deci, dacă e să vorbim de partea de guvernare corporativă, în strategia națională anticorupție avem deja elementele de la OCDE. Eu însumi am militat pentru ce ați văzut mai devreme, că e meseria mea. Vreau să punctez niște chestiuni și am să împart lucrurile între partea care ține de întreprinderile cu capital mixt, capital de stat și partea de guvernare corporativă la companiile private. În primul rând, avem legislație pe zona de guvernare corporativă la întreprinderile publice și avem și un cod de guvernare corporativă. Ce lipsește la ora actuală, nu este partea de legislație, ci voința celor care conduc aceste companii să se manifeste prin implementarea unor structuri de guvernare corporativă și de etică și conformitate. Aș vrea să văd ceva mai mult decât se dezvoltă la Transelectrica sau la Nuclearelectrica, aș vrea să văd niște structuri mult mai consistente din punctul ăsta de vedere. În al doilea rând, un lucru care încă nu a fost făcut în România, dar la care nu suntem unici, nu se întâmplă nici în alte țări, este legat de influența politicului în administrațiile companiilor cu capital de stat. Beneficiul nostru, în cazul în care România va deveni membru OCDE, este că această influență a politicului ar trebui, cel puțin în teorie, să fie din ce în ce mai mică. Nivelul conflictelor de interese la nivel de board ar trebui să scadă, pentru că eu, personal, știu membri ai board-urilor unor companii de stat care întâmplător, au în interiorul familiei, fie că vorbim de soț/soție, un membru al boardului unei companii din zona privată. Și să nu îmi spună nimeni că soții, acasă, nu discută. Eu aș vrea să renunțăm la ideea de planuri de

> *Un lucru care încă nu a fost făcut în România, dar la care nu suntem unici, nu se întâmplă nici în alte țări, este legat de influența politicului în administrațiile companiilor cu capital de stat. Beneficiul nostru, în cazul în care România va deveni membru OCDE, este că această influență a politicului ar trebui, cel puțin în teorie, să fie din ce în ce mai mică. Nivelul conflictelor de interese la nivel de board ar trebui să scadă.*

integritate și aș vrea să discutăm mai mult despre ideea de control intern, etică și conformitate. Strategia națională anticorupție obligă toate întreprinderile publice din România să aibă plan de integritate. Ceea ce este important nu este că avem, ci cum se manifestă transparența nonfinanciară în cazul întreprinderilor publice. Pentru că vreau să văd că din ianuarie 2018, în aceste rapoarte nonfinanciare, găsesc informații cu privire la membrii board-ului, membrii echipei de management și vreau să pot compara informații, astfel încât să văd dacă avem de-a face cu niște conflicte de interese. Să nu vă așteptați ca în țările membre OCDE să se întâmple acest lucru. Nu există nicio recomandare a OCDE-ului cu privire la această chestiune, deși pe raportare integrată pe alte mecanisme, cele de raportare financiară, avem recomandări. Acum, legat de zona privată, la nivel global, avem de-a face cu un mediu care excelează prin legislație, prin standarde, prin tot felul de mecanisme bazate pe ideea de obligație. Cred că ar trebui să avem mai degrabă o abordare echilibrată. Nu știu dacă întotdeauna introducerea unor reglementări noi, mult mai drastice, ne va ajuta. Ne vom confrunta în următorii ani cu ceea ce se numește shared economy.

OCDE nu are niciun fel de instrument pe acestă direcție, însă se pune din ce în ce mai mult problema jurisdicției care se aplică companiei, exemplul cel mai cunoscut este Uber, care activează într-o țară, dar nu sunt înregistrați în mod formal în țara respectivă. Toate operațiunile au loc exclusiv prin intermediul internetului. Întrebarea este ce facem noi? Ne uităm în perspectivă și gândim niște obiective locale sau nu? Dacă vom fi membri OCDE, eu cred că am putea veni cu experiență pe chestiunea asta. Și cred că România ar putea oferi expertiză serioasă.

România are legislație penală cu privire la mita dată în afara granițelor țării. Noi suntem aliniați la ora actuală din punct de vedere legislativ cu tot ceea ce se întâmplă la nivel internațional. România, din punct de vedere legislativ este pregătită. Ce ne lipseste într-adevăr, este voința noastră, a tuturor, de a face exact ceea ce spune domnul Geoană, de a ieși din periferie.

CORINA POPESCU, MEMBRU AL DIRECTORATULUI-TRANSELECTRICA S.A.

Transelectrica, în top 10 al BVB, în domeniul transparenței

Doamna Corina Popescu a împărtăşit din experienţa pe care Transelectrica o are în domeniul implementării guvernanţei corporative. “Transelectrica este o companie deţinută de stat, majoritar, este listată la Bursa de Valori Bucureşti din anul 2006 şi este membră a asociaţiei ENTSOE la nivel european. În anul 2012, Transelectrica a adoptat sistemul dualist de conducere tocmai pentru a creşte performanţa managementului prin implementarea unor mecanisme performante de guvernanţă corporativă, axatate atunci pe două direcţii care păreau foarte importante: una legată de auditul intern şi cealaltă legată de transparenţă.

Astăzi, la cinci ani de zile de la implementarea acestor principii, Transelectrica, în domeniul transparenţei, se află în top 10 întocmit de Bursa de Valori Bucureşti pentru anul 2017. Pe partea de audit intern, încă mai avem de lucrat. Suntem într-un proces de îmbunătăţire a principiilor de guvernanţă corporativă implementate în societate, nu s-au putut implementa toate principiile de la început, iar acum, am decis să lărgim paleta de principii implementate şi m-aş referi la risk management, un principiu pe care ni-l dorim implementat la nivelul Transelectrica şi sper să şi reuşim.”

CORINA POPESCU, MEMBRU AL DIRECTORATULUI-TRANSELECTRICA S.A.

> *Transelectrica a adoptat sistemul dualist de conducere tocmai pentru a creşte performanţa managementului prin implementarea unor mecanisme performante de guvernanţă corporativă, axatate atunci pe două direcţii care păreau foarte importante: una legată de auditul intern şi cealaltă legată de transparenţă.*

COSMIN BELACURENCU, MEMBER OF BOARD, ROMANIAN COMPETITION COUNCIL

României i s-a oferit, din 2014, statutul de membru asociat în Comitetul de concurență al OCDE

În intervenția mea mi-am propus să prezint pe scurt pașii pe care autoritatea de concurență din România i-a parcurs în relație cu OCDE-ul. O să fac la început o mică paranteză, vin de la un alt eveniment, este vorba de conferința organizată de Consiliul Concurenței la Palatul Parlamentului, conferință organizată cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la înființarea instituției noastre. Pe parcursul acestor 20 de ani, Consiliul Concurenței a fost și este un factor de stabilitate în economia României și mare parte din bunele rezultate pe care le-am obținut se datorează și excelentei colaborări și a sprijinului pe care OCDE-ul l-a oferit instituției noastre. Primul pas în oficializarea relației dintre Consiliul Concurenței și OCDE a fost făcut la sfârșitul anului 2005 și începutul anului 2006 când României, prin intervenția Consiliului Concurenței i s-a oferit statutul de observator în cadrul Comitetului de concurență în cadrul OCDE.

Au urmat niște ani foarte plini pentru noi, în care am încercat să luăm cât mai multe dintre recomandările OCDE pe domeniul concurenței, am participat la evenimentele OCDE atât de la Paris cât și de la Budapesta. La Budapesta, OCDE are un centru regional pentru concurență, iar eu personal, în perioada în care am fost inspector de concurență am participat la patru evenimente, training-uri organizate de OCDE și pentru mine au avut un impact major în perfecționarea mea în domeniul concurenței. (...)

Următorul reper major în relația Consiliului Concurenței cu OCDE a fost în anul 2010 când Guvernul României, răspunzând unei inițiative a Consiliului Concurenței, a adoptat un HG prin care se implementa obligativitatea fiecărui inițiator a unui act normativ, înainte de aprobarea acestuia în Guvern, să evalueze un posibil impact anticoncurențial al respectivului act normativ. Practic, s-a instituit un filtru de concurență, dar această inițiativă a Consiliului a venit tot în urma consultărilor cu OCDE. În anii următori, mai precis în 2012, Consiliul Concurenței, împreună cu Cancelaria Primului Ministru, au solicitat OCDE-ului să realizeze o

COSMIN BELACURENCU, MEMBER OF BOARD, ROMANIAN COMPETITION COUNCIL

evaluare a legislației și politicii României din domeniul concurenței. Acest studiu s-a finalizat printr-un raport ale cărui concluzii au fost încurajatoare, dar au fost dublate și de o serie de recomandări pe care în anii următori, România le-a preluat. Aș aminti aici modificarea unor articole ale legii concurenței, și a legislației naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și o accentuare a activității Consiliului în ceea ce privește identificarea și sancționarea licitațiilor trucate.

Ca urmare a acestor progrese înregistrate de România în domeniul concurenței, la sfârșitul anului 2014, României i s-a oferit statutul de membru asociat în Comitetul de concurență al OCDE, fapt care ne bucură foarte tare. Deja începând din 2015 suntem invitați nu doar să participăm la evenimentele OCDE pe concurență ci să fim și lectori. Am gestionat cu succes un proiect de twinning în Republica Moldova, am avut participări active în Macedonia, suntem în discuții avansate pentru a gestiona un alt proiect de twinning pe ajutor de stat în Ucraina, din ce în ce mai mult încercăm să devenim un fel de lider regional în materie de concurență. …

Următorul proiect pe care l-am implementat împreună cu OCDE a fost în 2015, când, tot așa la o inițiativă comună a Consiliului Concurenței, Guvernului României și Ministerului Finanțelor Publice, am solicitat OCDE-ului să realizeze o evaluare a impactului anticoncurențial al legislației din trei domenii cheie ale României, e vorba de transportul de mărfuri, de procesarea alimentelor și de materialele de construcții. Această evaluare s-a finalizat în 2016 printr-un raport care are 152 de recomandări. Până la sfârșitul anului 2016 au fost deja preluate 34 din aceste recomandări, s-au operat modificări legislative, în momentul de față sunt în lucru 21 și noi suntem optimiști că până la finalul acestui an vor fi preluate majoritatea dintre recomandări. Penultimul punct al prezentării mele, odată cu această aniversare de 20 de ani, Consiliul Concurenței, împreună cu Academia de Studii Economice, au elaborat un studiu de impact, care și-a propus să măsoare beneficiile care au fost transferate consumatorilor finali în urma intervenției autorității de concurență în acele sectoare ale economiei naționale.

Metodologia după care s-a realizat acest studiu de impact este o metodologie a OCDE-ului, iar rezultatul a fost că doar în aceste 10 sectoare ale României, în urma intervenției autorităților de concurență, beneficiile pentru consumatorii finali au fost mai mari de un miliard de euro. În final, vreau să reiterez poziția Consiliului Concurenței în ceea ce privește guvernarea corporativă. Noi, pe lângă partea de antitrust, gestionăm și partea de ajutor de stat și poziția noastră este că unul din primii pași pe care autoritățile din România trebuie să le facă în procesul de eficientizare și reformare a societăților cu capital de stat este preluare principiilor guvernanței corporative.

GABRIEL BIRIȘ, PARTNER, BIRIȘ/GORAN ȘI ASOCIAȚII

În România, legislația privind prețurile de transfer este luată de la OCDE

Lucrez în fiscalitate de 22 de ani. Întreaga mea carieră profesională este, într-un fel sau altul, legată și de OCDE. Să nu uităm că România are peste 90 de convenții de evitare a dublei impuneri, care sunt niște instrumente extrem de importate atât pentru companii, cât și pentru consultanții din fiscalitate, cum am fost eu. Practic, cred că toate convențiile noastre, acum, sunt bazate pe modelul OCDE. Tot din această categorie a influențelor care deja există în legislația noastră cu izvor din OCDE, avem și legislația privind prețurile de transfer. Chiar dacă astăzi avem politicieni populiști, care vorbesc de necesitatea de a implementa în legislația românească reglementări care să impună plata impozitului pe profit pentru multinaționale, noi avem o astfel de legislație care este luată de la OCDE, legislația privind prețurile de transfer. Mai mult decât atât, nu numai metodele de analiză de prețuri de transfer sunt luate de la OCDE, dar tot ce înseamnă norme de aplicare și implementări ale Model Convention în ceea ce privește prețurile de transfer. Cred că acesta este singurul domeniu unde în normele de aplicare ale Codului fiscal din România se face trimitere către Model Convention pe Transfer Pricing ale OCDE. Noi avem deja o experiență în a implementa bunele practici, pentru că OCDE este despre bune practici, despre standarde, despre transparență. Anul trecut, în perioada în care am servit ca secretar de stat, cred că cea mai importantă întâmplare, pe lângă multele care au fost în perioada respectivă, a fost oportunitatea pe care am avut-o de a-mi reprezenta țara la ceea ce noi am numit o schimbare de paradigmă la nivelul fiscalității globale, care are din nou OCDE ca principal promotor, principală platformă de implementare a acestor standarde de bune practici. Se pot face multe lucruri prin transparență. Evident că trebuie să ne mai facem și noi temele, pentru că trebuie să implementăm și parte din planul de măsuri anti BEPS. Degeaba se parchează sume prin paradisuri fiscale, dacă noi nu avem în legislația noastră o prevedere care să oblige beneficiarul final al companiilor respective să declare în România sumele parcate acolo. Common Reporting Standard va ajuta, va oferi instrumente, este despre schimbul automat de informații. Ceea ce cu câțiva ani în urmă părea de neconceput și foarte dificil de gândit, acum a devenit standard, datorită OCDE. În perioada următoare, din ce în ce mai multe state vor începe să raporteze către toate statele ai căror rezidenți au companii sau conturi în statele respective, informații cu privire la deținerii. Ceea ce va ajuta foarte mult. Într-o notă mai largă, planul de măsuri anti BEPS al OCDE, un set de 15 măsuri, dacă nu mă înșel, va ajuta tot printr-o bună transparență la o mai bună administrare fiscală, va oferi statelor lumii - și cei mai mari beneficiari vor fi statele în curs de dezvoltare - diferite instrumente pentru a combate erodarea bazei fiscale și transferul de profituri în străinătate. Din păcate, legislația privind prețurile de transfer, deși o avem, nu ar putea să fie altfel, pentru că este copiată de la OCDE. Nu prea este aplicată, mai mult, a devenit, din păcate, o jucărie pentru administrarea fiscală și pentru reglementatorul în materie fiscală, e folosită distructiv. Pentru că în loc să folosim instrumentele pe care le avem la dispoziție prin OCDE de a combate erodarea bazei fiscale, noi folosim aceste instrumente pentru a crește costurile de operare a business-urilor locale. Ce noimă are să obligi grupurile de legislație românești să facă prețurile de transfer atunci când prețurile sunt între afiliați din România, ambii afiliați aplicând impozitul pe profit și ambii fiind pe profit. Este o sarcină administrativă complet inutilă și diluezi efortul complet pentru combaterea erodării fiscale alocând sursa de administrare într-o direcție care e complet inutilă. Dacă România ar avea mai multe instituții precum Consiliul concurenței, probabil că ne-ar fi mult mai bine. Pentru că este vorba de implicare, de participare activă, de dorință și de implementarea unor bune practici în România, al căror succes este vizibil la nivelul altor state mai dezvoltate cu care vrem să ne comparăm.

> *Cred că toate convențiile noastre acum, sunt bazate pe modelul OCDE. Tot din această categorie a influențelor care deja există în legislația noastră cu izvor din OCDE, avem și legislația privind prețurile de transfer.*

GABRIEL BIRIȘ, PARTNER, BIRIȘ/GORAN ȘI ASOCIAȚII

BOGDAN BAZGĂ, NATIONAL COORDINATOR FOR OCDE/COAG-TAD, MINISTRY OF AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT, MEMBER OF ELEC ROMANIA

România, membru activ al Comitetului de Agricultură din OCDE

Agricultura, de fapt, reprezintă principalul motor ale unei economii, cu atât mai mult la nivelul României, care este un stat preponderent agricol iar cel mai mare buget din partea UE este alocat agriculturii. Din punct de vedere al relației agricultură și OCDE suntem foarte bine văzuți, avem o participare activă, suntem membri în cadrul a trei grupuri de lucru, unul dintre principalele grupe de lucru fiind Comitetul de Agricultură. Și pentru a demonstra ce înseamnă agricultura în cadrul OCDE, pot să vă spun că participarea la aceste grupuri de lucru nu este diplomatică, nu este academică.

Ministerul Agriculturii a luat acest subiect foarte în serios și participarea noastră este mai mult decât activă. În cadrul OCDE sunt grupuri de lucru restrânse, unde participă numai membrii OCDE. Ca exemplu, sunt grupuri unde se lucrează strict pe strategii și scenarii făcute special pe câmpul agriculturii, pe componenta de securitate alimentară, dar din punct de vedere economic al volatilității prețurilor. Volatilitatea prețurilor, din punct de vedere al securității alimentare este deosebit de importantă. Un exemplu este cazul Venezuelei care, din punct de vedere economic, este într-o criză gravă alimentară. Și atunci OCDE a invitat reprezentantul României să participe în cadrul acestor grupuri restrânse unde se fac scenarii, previziuni care merg până în 2030-2050.

OCDE nu este un instrument numai pentru cei din cadrul OCDE, sau în special cei din G30, pentru că OCDE lucrează asiduu alături de alte organizații internaționale cu o deosebit de mare greutate la nivel internațional, în cadrul ONU, pentru a echilibra balanța economică între statele dezvoltate și statele în curs de dezvoltare. În acest sens, să fiu foarte succint, OCDE lucrează la un program, se numește Outlook. În cadrul capitolului 3 a fost o singură întrebare: cum să hrănim China? Următoarea a fost: cum să hrănim Brazilia? Este deosebit de important că OCDE vine cu previziuni economice aruncate în timp, și că se lucrează pentru eliminarea sărăciei, pentru securitatea alimentară, pentru eliminarea decalajelor agroeconomice, pentru dezvoltarea economică a statelor, în special a acelor state care sunt interesate.

BOGDAN BAZGĂ, NATIONAL COORDINATOR FOR OCDE/COAG-TAD, MINISTRY OF AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT, MEMBER OF ELEC ROMANIA

SORANA BACIU, MANAGING PARTNER ACGENIO,

SORANA BACIU, MODERATOR, MANAGING PARTNER ACGENIO

Concluziile panelului II

Buna guvernanță, atât în administrația publică, cât și în întreprinderile de stat asigură premizele dezvoltării economice sustenabile, prin impactul benefic asupra reputației companiilor și țării, și, în consecință, creșterea încrederii investitorilor.

Instrumentele OCDE precum principiile de guvernanță corporativă pentru întreprinderile de stat, convenția anti-mită reprezintă un compas pentru țările membre OCDE sau care sunt în proces de aderare.

România are premizele necesare pentru demararea procesului de aderare, având legislația de bază necesară (cum ar fi legea 111 privind guvernanța corporativă, prevederi în codul penal anti-mită, legislație fiscală similară), dar si bune practici adoptate prin participarea în formatele de lucru OCDE, de exemplu în domeniul concurenței.

Participarea activă la cât mai multe comitete și grupuri de lucru OCDE conduce la creșterea competențelor și expertizei în administrația publică, cu impact direct asupra competitivității României.

România deține și operează una dintre cele mai bune centrale nucleare din lume

Interviu cu Daniela LULACHE, Director general Nuclearelectrica

România a făcut un pas deosebit de important pentru dezvoltarea sa prin aderarea, în 2007, la Uniunea Europeană. Ar putea fi primirea României în OCDE, un alt pas important? Care ar fi beneficiile?

Da, cu siguranta. Aderarea României la OCDE nu poate fi decât benefică. OCDE este o organizație care prin programe specifice de cooperare și dezvoltare promovează politici economico-financiare și sociale menite să asigure un anumit standard economic și social. România a făcut pași concreți în ultimii 3-4 ani pentru a dovedi că economic și din punct de vedere al dezvoltării pieţelor sale, lucrurile sunt în proces de schimbare.

Dar, încă este o perioadă incipientă și orice sprijin al OCDE care să concretizeze încrederea stakeholderilor externi, indiferent de natura acestora, în instituții, piețe și politici sustenabile și predictibile de guvernare și/sau gestionare a situației curente, să conlucreze la atingerea unei creșteri economice reale care în timp să conducă, la rându-i, la îmbunătățirea condițiilor sociale, per total este vital pentru România.

Politicile promovate de OCDE prin cooperare directă cu guvernele statelor membre acoperă o sferă foarte largă de domenii, produc efecte integrate și corelate, având în vedere tendința României de a aplica măsuri trunchiat pentru a răspunde unor interese de moment, de multe ori cu efecte contrare în alte domenii.

Aderarea României la OCDE nu este un proces uşor pentru că înseamnă, în primul rând, conformarea la principiile acesteia legate de guvernanța economică globală. Deşi România şi a manifestat intenția de a deveni membră OCDE încă din 1997, iată au trecut deja 20 de ani şi încă aşteptăm. Ce ar trebui să se întâmple, în primul rând, pentru a putea să îndeplinim recomandările OCDE?

Primul criteriu de aderare este existența unei economii reale de piață și a unei democrații funcționale, iar dacă raportăm acest criteriu esențial la principiile de guvernanță corporativă, vom observa că acestea se condiționează reciproc. Din nou, România este la început de drum și în ceea ce privește aplicarea principiilor de guvernanță corporativă, de la nivel micro-companii și instituții, până la nivel guvernamental. În prezent, România are prea puține entități care aplică și înțeleg aceste principii ca fiind nu un element de bifat, fie în baza unei legislații, fie în baza statutului de companie listată, ci fiind un model corect și transparent de business, de dezvoltare, de creștere a credibilității, implicit de atragere de noi investitori și fonduri.

Pe de altă parte, lumea se schimbă foarte repede, aceste principii de guvernanță corporativă sunt analizate constant de către state și organizații internaționale și adaptate la fel de constant pentru a răspunde acestei dinamici. Gândiți-vă doar la complexitatea investițiilor, practicile asociate acestora, tendințe, rolul esențial al pieței de capital, percepția investitirilor și criteriile conform cărora decizia de investiție are loc. Evaluarea se face în funcție de cele mai recente principii și reguli, se stabilește un benchmark internațional, statele membre OCDE fiind analizate prin raportare la aceste principii noi.

În acest context, România va trebui să încerce să țină pasul cu acest ritm, să continue implementarea regulilor de guvernanță, să existe un model de implementare și corelare la nivelul companiilor și instituțiilor, o legătură cauzală între acestea în așa fel încât fiecare entitate să funcționeze ulterior optim.

> *"România tocmai ce a aderat la NEA-OCDE printr-o evaluare a industriei nucleare, Nuclearelectrica fiind evident evaluată de experții NEA-OCDE la începutul anului 2017. Din punct de vedere al operării și producției, înțelese prin toată complexitatea proceselor aferente, Nuclearelectrica era mai mult decât pregătită pentru evaluarea NEA-OCDE. În prezent, conform celei mai recente evaluări internaționale, România deține și operează una dintre cele mai bune centrale nucleare din lume, la un nivel de excelență nucleară. În industria nucleară, mai bine de atât nu se poate."*

Este Nuclearelectrica, o companie strategică, pregătită din acest punct de vedere al aderării la OCDE? Care sunt punctele forte?

România tocmai ce a aderat la NEA-OCDE printr-o evaluare a industriei nucleare, Nuclearelectrica fiind evident evaluată de experții NEA-OCDE la începutul anului 2017.

Nuclearelectrica, în calitate de operator nuclear, este supusă frecvent misiunilor internaționale de evaluare, fiind o practică în industrie, scopul fiind nivelul securității nucleare. În prezent, conform celei mai recente evaluări internaționale, România deține și operează una dintre cele mai bune centrale nucleare din lume, la un nivel de excelență nucleară. În industria nucleară, mai bine de atât nu se poate.

Așadar, din punct de vedere al operării și producției, înțelese prin toată complexitatea proceselor aferente, Nuclearelectrica era mai mult decât pregătită pentru evaluarea NEA-OCDE. Evaluarea operatorului și rezultatul acestei evaluări sunt esențiale, întrucât operatorul este cel care aplică legislația, normele, standardele impuse de instituțiile statului, așadar este cel responsabil de rezultatele concrete.

Din punct de vedere al guvernanței corporative, eram, de asemenea, pregătiți pentru că Nuclearelectrica aplică în prezent principiile și standardele de guvernanță corporativă, acesta fiind un proces continuu care ne-a demonstrat că o companie percepută ca fiind credibilă, responsabilă, cu atitudine orientată spre dezvoltare, transparență și responsabilitate a actului managerial este o companie de care se ține cont. Concret, în cazul Nuclearelectrica, implementarea standardelor de guvernanță corporativă și a unui management integrat a făcut diferența dintre o companie de stat și un brand la nivelul percepției investitorilor. Cred că asta este ce trebuie să facă România: să transforme companii și instituții în brand.

Cum vedeți viitorul industriei energetice din România? Poate fi el influențat în bine de o posibilă aderare la OCDE?

La întrebarea aceasta am un răspuns foarte simplu: România nu poate fără energie nucleară! De ce nu? Pentru că strategia și politicile energetice europene vor schimba industria energetică așa cum o știm cu toții în prezent. Dincolo de paradigma decarbonizării, România are nevoie de un mix echilibrat, iar acest mix echilibrat are la rândul lui nevoie de o sursă stabilă, constantă. Pe termen lung, energia nucleară are prin raportare la noile politici energetice un rol foarte clar. Provocarea rămâne să punem în practică ceea ce știm deja.

Sunt mândru că fac parte din marea familie a curierilor și că scriem istoria acestei piețe noi

Interviu cu Felix PĂTRĂȘCANU, CEO FAN Courier

Putem vorbi de parcursul a 20 de ani de când România şi-a manifestat intenția de afiliere la Organizația pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică. Pentru a putea intra în această ligă de elită a țărilor lumii, din punct de vedere economic şi al valorilor democratice, România trebuie să îşi asume angajamente pe termen lung şi standarde înalte în privința democrației şi a economiei de piață. Credeți că putem face acest lucru? De ce este nevoie pentru a reuși?

Înainte de a intra în orice organizație care înseamnă o etapă superioară de dezvoltare economico-socială, un stat trebuie să fie pregătit din foarte multe puncte de vedere și, nu în ultimul rând, să fie la nivelul celorlalți membri. Tot din foarte multe puncte de vedere, intrarea în OCDE este un obiectiv pe care România și l-a propus în urmă cu peste 20 de ani și care, în opinia mea, va fi atins într-un orizont de timp nu foarte îndepărtat. În mod cert este necesară parcurgerea anumitor pași importanți care țin de atingerea unui anumit nivel de dezvoltare economică și socială. Ori, România, economia românească, societatea românească a făcut pași importanți în toți acești 20 de ani însă suntem încă pe drum. Și pentru a vedea acest lucru este suficient să ne uităm la salariul mediu din România și la cel din statele membre OCDE care sunt state mai avansate decât noi. Da, cred că România beneficiază de toate premisele pentru a deveni membru OCDE, a făcut pași importanți în direcția respectării cerințelor impuse de organizație și, după ce va intra, va face față responsabilităților care îi vor reveni. Pentru a reuși, este nevoie de disciplină, transparență și predictibilitate.

Din consultările cu mediul de afaceri pe tema proiectului de țară au ieşit în evidență câteva concepte esențiale pentru dezvoltarea României: predictibilitate, responsabilitate, competitivitate, investiții şi infrastructură. Este România pregătită să şi le asume şi să le ducă la îndeplinire?

Toate sunt concepte necesare nu doar pe plan extern ci și intern. Și mediul de afaceri autohton solicită aceleași lucruri și, chiar dacă mă repet, nu pot spune că nu se fac pași în fiecare direcție. Doar că sunt proiecte de durată care necesită investiții diferite – uneori poate fi vorba de bani, alteori de resursa umană, alteori de productivitate. Este nefezabil să crezi că toate aceste concepte vor fi soluționate la aceeași dată, dar este necesară intrarea noastră în OCDE, în consecință, suntem pe drumul cel bun.

Dar oamenii de afaceri sunt pregătiți să se conformeze cerințelor OCDE: transparență, creşterea productivității, guvernanța corporativă, integritate etc., în actualul context economic şi politic al României?

> *Noi nu am beneficiat nici de subvenții, nici de amnistii fiscale, nu ne-am făcut investițiile pentru că ni le-a cerut o autoritate sau alta, nu am ajuns printre cei mai mari angajatori pentru că ne-a impus cineva.*
> *Cu aceste date de plecare, industria noastră este una competitivă și mă bucur că pot spune asta foarte sincer. Sunt mândru că fac parte din marea familie a curierilor și că scriem istoria acestei piețe noi.*

Oamenii de afaceri și mediul de business au învățat deja toate aceste concepte/cerințe pe pielea propriului business. Pentru că fiecare dintre aceste concepte se reflectă în business-ul fiecăruia: nu ești competitiv, ești scos din

piață, nu ești transparent începi să fii ocolit de investitori, clienți, finanțatori, nu ești integru nu poți să te dezvolți. Altfel spus, mediul de business, afacerile care cresc de la un an la altul s-au conformat deja acestor cerințe pentru că ele sunt specifice economiei de piață.

Ce beneficii ar aduce României și implicit antreprenorilor aderarea la OCDE?

Trecerea la un alt nivel de competitivitate ar fi, în opinia mea, un prim beneficiu palpabil. Know-how suplimentar din experiența mediului de business din alte state, case-study-uri de good practices & bad practices. Cred că sunt câteva avantaje importante.

Este FAN Courier, o companie de referință, pregătită pentru a face față cerințelor impuse de reglementările cerute de OCDE?

FAN Courier este o referință în industrie pentru că este lider, în primul rând, ceea ce îl obligă să se depășească permanent. Da, noi ne considerăm pregătiți să facem față și credem că facem față acestor cerințe atâta timp cât avem parteneri de afaceri în state membre OCDE. Evident, întotdeauna există loc de mai bine, în consecință, cu toții avem în continuare de învățat de la cei mai experimentați ca noi.

Care credeți că va fi viitorul industriei de curierat în România? Poate fi el influențat în bine de o posibilă afiliere la OCDE?

Industria de curierat din România s-a format ca și piața liberă, în care regulile au fost dictate de la început de cerere și ofertă. Noi nu am beneficiat nici de subvenții, nici de amnistii fiscale, nu ne-am făcut investițiile pentru că ni le-a cerut o autoritate sau alta, nu am ajuns printre cei mai mari angajatori pentru că ne-a impus cineva. Cu aceste date de plecare, industria noastră este una competitivă și mă bucur că pot spune asta foarte sincer. Sunt mândru că fac parte din marea familie a curierilor și că scriem istoria acestei piețe noi. Cum spuneam, o eventuală afiliere a țării noastre la OCDE ar însemna o oportunitate și pentru noi și responsabilități care decurg din responsabilitățile impuse mediului de business. Dar asta face parte din regula jocului oricărei economii de piață și suntem dispuși să ne asumăm în continuare aceste responsabilități.

Beneficiile adoptării instrumentelor OCDE în sistemul financiar şi bancar românesc

Moderatorul panelului, Norel Moise, redactor-șef al revistei Piața Financiară, a deschis discuțiile precizând că ele se vor purta în jurul temei impactului potențial al aderării României la OCDE asupra sectorului financiar, atât la nivel de stat cât și de companii financiare. Sunt alături de domnia sa distinși vorbitori, specialiști de mare clasă, dornici să abordeze subiecte privind câștigarea reîncrederii în piețele financiare și în sistemul bancar, schimbările posibile în piața de capital ca și în fondurile de pensii și cele de investiții, îmbunătățirea ratingului de țară și impactul asupra costurilor de finanțare.

Și a dorit să facă o completare „ care poate fi puțin hazardată, dar, știți că s-au tot făcut zilele acestea niște bilanțuri privind cei 10 ani ai României în UE. Eu, unul, mi-aș dori ca atunci când se va face bilanțul de 10 ani ai României în OCDE, în ceea ce privește intermedierea financiară să fim în situația în care orice român de 30 de ani să aibă un cont curent, un depozit, un overdraft credit sau leasing, trei polițe de asigurare și unități de fond, fie că sunt administrate în sistemul fondului de investiții, fie în cel al fondurilor de pensii private.”

ENACHE JIRU, SECRETAR DE STAT, MINISTERUL FINANȚELOR PUBLICE

Ce potențial și cât de bine e ca România să accede la OCDE

ENACHE JIRU, SECRETAR DE STAT, MINISTERUL FINANȚELOR PUBLICE

Care sunt beneficiile unei aderări a României la OCDE? Ca orice aderare la o organizație care are un scop de colaborare, ea stabilește bune practici în economiile dezvoltate. Inițial ea s-a referit la țări cu economii dezvoltate, iar din anii 80-90 s-a deschis și pentru țări în curs de dezvoltare. Ea creează, categoric, un cadru de bune practici și de recomandări pe diferite domenii economice, chiar și sociale. Aș compara această accedere, cu un exemplu practic din activitatea noastră. Coordonez activitatea de gestionare a datoriei publice, în cadrul Ministerului Finanţelor, și cunosc destul de bine care au fost beneficiile în anul 2013 când, pentru prima dată, obligațiunile suverane emise de Guvern în numele României au fost admise în indicii de tranzacționare, indicii regionali. Şi aici mă refer la prima admitere în indicele Barclays urmată după câteva luni de intrarea în indicele J P Morgan. La început ni s-a dat o cotă destul de mică de intrare dar aceasta a stimulat pe parcurs foarte mult interesul investitorilor de a cumpăra datorie suverană românească. Categoric, de atunci și până astăzi ponderea noastră în total indice cred că a crescut undeva la 5-6%, plecând de la 0,9%. Ce aduce nou acest lucru? Îți dă o deschidere către ceilalți investitori. Ești mai vizibil, mai predictibil, ceea ce conducere la o majorare semnificativă a bazei de investitori. Aceasta înseamnă că cererea fiind mai mare sunt toate șansele de a scădea prețul împrumutului. Așa văd eu aspectele benefice care ar decurge de la o accedere în cadrul unei organizații de tipul de care vorbim.

Care sunt politicile monetare ce pot influența interesul investitorilor? Care sunt de asemenea predicțiile viitoare referitoare la volatilități și lichidități? Trăim o perioadă în care, aș spune, creșterea economică s-a refăcut. Politica Băncii Federale americane QuantativEasing (QE) s-a încheiat şi intrăm acum într-un mediu potențial de majorări de dobânzi. Intenția viitoare pare-se că poate fi predictibilă. Europa încă are o politică acomodativă privind instrumentul QE care se va menține în cursul anului acesta. Aceasta a ajutat foarte mult mai ales țările cu economie emergentă. În ceea ce privește refacerea și creșterea economică din ultimii ani, România stă într -o poziție destul de avansată chiar și față de regiunea central-est europeană. Nu mai compar şi cu media europeană, faţă de care suntem mult peste. A ajutat foarte mult acest mediu investițional de dobânzi reduse care în spate au comportamentul inflației. Într-adevăr ne pregătim, pentru că ştiţi cum se spune că orice lucru bun nu durează mult, în cadrul Uniunii Europene, de o diminuare a aceastei politici. Aceasta înseamnă că pieţele şi-au revenit în lichiditate, că instrumentele de creditare a economiei care vor fi promotoare de creştere economică vor fi la locul lor. Într-adevăr, pe un fond de refacere a inflației așteptăm o schimbare a politicii monetare în sensul creșterii dobânzilor.

Cum poate fi compensat acest lucru de către România, ca țară emergentă? Poate fi compensat prin reducerea CDS-ului de țară, cel care dă riscul de țară. Aceasta poate continua prin menţinerea stabilității financiare la nivel stabil. Suntem printre țările care au reușit să consolideze destul de bine stabilitatea fiscală și financiară printr-o creștere economică sustenabilă, prin politici foarte transparente de guvernanță corporativă. Aici mă refer la reformele structurale pe care le mai avem de îndeplinit. Atunci condițiile noastră în evaluarea agențiilor de rating se vor îmbunătăți. România va putea compensa acest lucru prin upgradări de rating, ceea ce va conduce la reducerea spread-ului de țară ,care sperăm să compenseze creșterea de bază a dobânzii. Anul trecut și anul acesta am avut câteva realizări semnificative. Ne aflăm într-un mediu foarte redus de dobânzi și am reuşit să obţinem finanțările cele mai convenabile, cele mai ieftine, la niveluri minime istorice pentru România. A te împrumuta pe 10 ani la 2,41%, cât a fost ultima emisiune şi pe 20 de ani la 3,40% acum, e mai mult decât bine. În schimb, în 2013 ne împrumutam cu 6% la dolari!Vom fi pregătiţi pentru un viitor în care încă mai avem incertitudini. Pieţele întotdeauna manifestă volatilităţi şi aşteptăm şi în mediul virtual să fie ca şi în anii trecuţi o volatilitate cel puţin predictibilă.

Pentru a administra acest risc, avem prin politica noastră de administrare a datoriei publice, la dispoziţia trezoreriei statului, un buffer, o rezervă de valută. Ea e constituită tocmai pentru a face faţă în cazul unor turbulenţe semnificative pe pieţele financiare

astfel încât să nu fim determinaţi să ne împrumutăm la costuri temporare mari, într un mediu volatil ridicat.Ne permitem acum să putem sta cel puţin 4 luni fără să avem probleme în a ne acoperi nevoile de finanţare. Nevoia de finanţare a unui stat are 2 componente. În fiecare an începem cu ceea ce ştim că ne vine din urmă la scadenţă. Anul acesta, de exemplu, ne vin circa 55 de miliarde la scadenţă, din împrumuturile trecute. Noi numim aceasta finanţarea deficitului. La ea adăugăm deficitul aferent anului acesta, care este aproximativ 24 de miliarde de lei. Nevoia noastră de finanţare în 2017 este de 69 de miliarde de lei, circa 15 miliarde de euro, ceea ce reprezintă 8,4% în PIB. Atunci când nevoia unei ţări este de sub 10% din PIB, se consideră că datoria publică este sustenabilă a fi finanţată. Prognoza noastră pe următorii ani, chiar mergând la un deficit în apropierea lui 3% în 2017, şi în ceilalţi ani spre 2,5%, arată că nevoia noastră de finanţare peste 2 ani va coborî sub 8%.

Ceea ce, din punctul acesta de vedere, având în considerare şi rezerva valutară pe care o avem, ne acoperă cel puţin 4-5 luni de zile încât putem să nu emitem nici o datorie publică, plătindu-ne toate scadenţele şi finanţând şi deficitul. Problema volatilităţii va exista întotdeauna şi vor exista întotdeauna incertitudini. În piaţa financiară au fost întotdeauna incertitudini. Nimeni nu previzionează o criză. Piaţa e dinamică şi nu o poţi previziona complet. Noi numim aceste lucruri riscuri, iar la riscuri trebuie să ai instrumente, să ţi le dezvolţi şi să ţi le implementezi. Şi rezerva valutară este cântărită astfel încât să se menţină într o proporţie echilibrată, pe componente de euro şi dolari, pentru a evita riscul de curs valutar. Suntem într-un program cu Banca Mondială şi urmează să scoatem legislaţia de care avem nevoie pentru a administra riscurile valutare. Este un program destul de vast care durează circa 14 luni. Celălalt program care s-a referit la o administrare a pasivelor, s-a încheiat. Ne pregătim pentru a administra riscuri şi volatilităţi prin instrumente adecvate. Fondurile de pensii au devenit semnificative în România. Ele însumează active de aproximativ 7 milioane de euro, plasaţi preponderent în titluri de stat Asistăm la o creştere a acumulării lor, chiar dacă nu a fost prevăzută în buget acea cotă de 0,5% anul acesta. Creşte însă numărul contributorilor, deci ele au oricum o creştere naturală. Dacă bugetul va permite anul viitor, sigur acest proiect va continua.

SERGIU OPRESCU, PREȘEDINTE, ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A BĂNCILOR

Sistemul bancar din România arată în momentul de față extrem de solid

O să mă refer la recâştigarea încrederii în pieţele financiare în această etapă post easy money. O primă observaţie ar fi aceea că nu cred că suntem în această etapă, ci mai degrabă în etapa de easy money din punct de vedere al dobânzilor chiar dacă cumva QE începe să scadă. Recâștigarea încrederii este un element principal de discuție în orice etapă ne-am afla. În mod evident, există studii, inclusiv la nivelul sistemului bancar, inclusiv în România, iar noi am făcut un studiu în 2011, pe care l-am repetat în 2016, cu aceeași firmă, pe aceleși criterii și rezultatul studiului a fost că încrederea în sistemul bancar din România, chiar dacă la nivelul percepției acest lucru nu a fost așa evaluat, a crescut și a crescut semnificativ cu un procent din ce în ce mai mare de oameni care aveau o încredere sporită în trecut dar acest procent a crescut pe următoarea etapă a studiului. Ceea ce ne-a reconfirmat o teză cum că indiferent de cum se comunică în societate, până la urmă trebuie să ne uităm la fapte şi nu la vorbe. şi faptele arătau acest trend de încredere, arătau că economisirea internă a crescut foarte, foarte mult. Nu poţi să nu te referi la creşterea economisirii interne când te referi la încredere pentru că, până la urmă, acest lucru este o expresie directă a faptului că cineva are încredere în sistemul financiar-bancar ca să-şi ducă banii acolo. În al doilea rând, România este una din cele puţine 5 ţări europene care nu au folosit nici un ban public în sprijinirea sistemului bancar intern. Asta

SERGIU OPRESCU, PREȘEDINTE, ASOCIAȚIA ROMÂNĂ A BĂNCILOR

arată o anumită soliditate structurală a sistemului bancar din România şi mă refer la câţiva indicatori importanţi, şi anume la solvabilitatea sistemului. Sistemul bancar din România are una dintre cele mai ridicate solvabilităţi la nivel european, de peste 19 puncte procentuale, și asta arată soliditate dar, în același timp, contribuția pe care acționarii au avut-o în această perioadă prin capitalizarea liniilor de credit pe care le acordaseră sau prin aducerea de capital suplimentar la consolidarea capitalului băncilor din România. Sunt aproape 3,5 miliarde de euro care au fost capitalizaţi în România în perioada post criză în capitalul bancilor comerciale. Deci avem un prim element, o bază puternică de capital. Un alt element este lichiditatea. Cu 40% lichiditate imediată suntem cel mai lichid sistem bancar din Europa, în clipa de față. O lichiditate de 40% înseamnă şi că această lichiditate nu a fost transpusă în creditare, nu a fost injectată în societate.

Această lichiditate excedentară vine la pachet cu un alt indicator, unde suntem pe ultimul loc în Europa și anume cu indicatorul de intermediere financiară, de 29%. Am avut o scădere de 10 puncte procentuale, o scădere care e simptomatică tuturor ţărilor care au trecut în perioda post criză printr-o perioadă de dezintermediere. Este o scădere cumva naturală și normală. Diferența între noi și celelalte țări europene este că la noi această dezintermediere a avut loc de la 39% la 29% iar la ei a avut loc undeva de la 130% la 120%. Deci vorbim de niveluri diferite. Având această lichiditatea există cumva premizele la nivelul sistemului bancar ca acesta să poată executa această reintermediere financiară, această creştere de intermediere financiară, cu beneficii clare pentru societate. Legătura între creşterea bunăstării economice la nivelul societăţii şi a intermedierii financiare e evidentă Noi nu putem să avem o creştere de bunăstare economică reprezentată simplist prin produsul intern brut per capita.

Dar există o legătură directă şi proporţional aproape între bunăstarea economică şi intermedierea financiară. Am avea în momentul de faţă toate premizele constituite pentru a relua creşterea de intermedire şi avantajul pe care îl avem este că o creştere de intermediere plecată de la nivelul scăzut pe care îl avem, s-ar putea transforma clar în creştere de produs intern brut.

Abilitatea şi capacitatea deosebită a sistemului bancar din România de a putea curăţa bilanţurile contabile și a-și putea reduce rata de neperformanţă de la 23% în 2014 la 9,5% la începutul acestui an, a însemnat un efort remarcabil. Nici o altă ţară europeană în clipa de faţă nu a reuşit ca, într-un interval de 2 ani și jumătate, aproape 3 ani, să-și reducă rata de neperformanţă de la un astfel de nivel, de la 23% la 10%. Iar acest efort continuă și în 2017 și există în clipa de față premize extrem de sustenabile ca să ne așteptăm la sfârșitul acesui an la o rată de neperformanţă de sub 6 puncte procentuale, ceea ce ne-ar scoate dintr-o zonă de roşu pe o hartă a neperformanţei europene şi ne-ar aduce într-o zonă de orange, de portocaliu, o zonă mult mai acceptabilă dintr-o perspectivă investiţională. Deci, pe baza acestor considerente, capitalizare, solvabilitate, lichiditate, nivel de neperformanţă, sistemul bancar din România arată în momentul de faţă extrem de solid şi arată că are capacitatea să deservească societatea. Sistemul bancar a reuşit să atragă 20 miliarde de euro în depozite, astfel încât nivelul indicatorului de credite raportat la depozite care a căzut sub 1 în 2015, astăzi este undeva la 0,8. (...)

Lipsa de încredere se acutizează şi pe fundamentul unei culturi financiare foarte scăzute, România fiind pe ultimul loc în Europa în ceea ce priveşte educaţia financiară. (...) De aceea, axele pe care s-a concentrat sistemul bancar şi Asociaţia Română a Băncilor în ultima perioadă sunt legate de educaţia financiară, de cultura financiară şi de digitalizare. Agenda digitală fiind o oportunitate pentru că, din nou, fiind pe unul din ultimele locuri în Europa avem capacitatea de a lua câteva măsuri relativ simple dar cu care putem face progrese remarcabile. Deşi încrederea scade, inegalitatea încrederii creşte şi mă refer la diferenţierea între încrederea celor cu educaţie financiară mare care îşi refac mai repede încrederea în sistemul bancar şi a celor cu educaţie financiară mai scăzută.

MIRELA IOVU, VICE PREŞEDINTE CEC BANK

Eu cred că România, indirect, este în OCDE

Sistemul financiar-bancar este recunoscut și reprezintă un model de guvernanță corporativă care, cu mici ajustări în funcție de industria în care ar fi translatat, ar putea fi folosit ca atare. pentru că industria financiar-bancară este cea mai reglementată și cea mai supravegheată industrie din România. Şi asta prin prisma legislației europene care a fost transpusă în legislația națională și bineînțeles a regulamentelor Uniunii Europene care se aplică în mod direct. Sunt foarte cunoscute Principiile Comitetului de la Basel privind supravegherea bancară despre guvernanţa corporativă în bănci, cu o variantă revizuită din iulie 2015. Acele 13 principii care se găsesc în cadrul acestei recomandări sunt de inspiraţie OCDE, deci Autoritatea bancară europeană și legiuitorul de la Bruxelles nu au inventat apa caldă, ci a venit cu aceste principii OCDE de guvernanță corporativă și le-a transpus în cadrul legislației speciale care se aplică băncilor. Eu cred că primul pas spre aderare s-a făcut, prin prisma industriei bancare. Nu văd de ce nu s-ar face în continuare pași la fel de importanți. România face eforturi de 20 de ani pentru a adera la OCDE…

Revenind la industria bancară şi la ceea ce spuneam, că suntem cea mai reglementată şi supravegheată industrie din România, este o binefacere, un noroc pentru România, pentru că aici nu se pune în discuţie dacă vrei să te conformezi, dacă vrei să aplici reglementările respective, este obligatoriu să o faci, pentru că cei care lucraţi în conformitate ştiţi foarte bine cum costurile neconformării sunt mult, mult mai mari decât dacă alegi o cale ocolită în ceea ce priveşte conformarea.

Etimologia cuvântului de guvernanţă corporativă se pare că provine din limba greacă, din antichitate, şi se pare că a fost folosit prima dată de Platon în lucrarea sa Republica şi înseamnă a conduce, a pilota un

vapor, să-l conduci printre stânci, printre valuri. Mai târziu a fost preluat în latină cu sensul de a guverna.

Guvernanţa corporativă în bănci este un must. Sistemul bancar abundă de guvernanţă corporativă, celebra Directivă 36 care a fost transpusă în Legea bancară, în Regulamentul 5, în Regulamentul UE 575, Ghidurile EBA, Ghidurile Comitetului de supraveghere de la Basel, deci nu ducem lipsă de reglementări pe care să le transpunem, pe care să le transformăm în reglementări interne în cadrul băncilor.

O să trec succint în revistă câteva dintre politicile privind guvernanţa corporativă care se găsesc din abundenţă în industria bancară şi m-aş referi aici la politica privind strategia de risc, politica privind diversitatea, privind remunerarea.

În ceea ce priveşte principiile de guvernanţă corporativă există două abordări, este cea a OCDE care este într-un sens mai larg, reprezentând cumva grija pe care trebuie să o aibă organele de conducere nu numai faţă de investitori, de shareholders, dar mai ales faţă de stakeholders, faţă de toate părţile interesate. Şi cealaltă abordare, cea anglo-saxonă, Codul Cadbury, care este focusată exclusiv pe interesul investitorilor, shareholderilor. Deci iată cum OCDE gândeşte într-un sens mai

MIRELA IOVU, VICE PREȘEDINTE CEC BANK

larg, pentru o protecţie mult mai cuprinzătoare.

Unul dintre principiile din Ghidul privind guvernanţa corporativă în bănci al Comitetului de supraveghere de la Basel vorbește, în ceea ce privește responsabilitățile generale ale Cosiliului de administrație, despre duty of care, duty of loyalty, și despre tone at the top.

Pentru că suntem în cadrul unei conferințe despre OCDE și într-un panel financiar-bancar, mi-am adus aminte că anul acesta, undeva în aprilie, OCDE a publicat un raport, de fapt un studiu făcut pe 39 de state cu privire la finanțarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și a antreprenoriatului. Bineînțeles că, pe lângă studiu, statele care au participat au primit și câteva recomandări. Studiul făcea referire la cum ar putea accesa finanțări indirect prin sistemul bancar, prin intermediul pieței de capital, fonduri de risc. Dacă am fi făcut parte din OCDE, cu siguranță am fi beneficiat și noi de acest studiu și ne-am fi aflat și noi în rândul statelor care au făcut parte din acest studiu.

DRAGOŞ NEACŞU, PREȘEDINTE, ERSTE ASSET MANAGEMENT

O aderare a României la OCDE ar atrage numeroase alte tipuri de investitori instituționali

Cred că, înainte de toate, principalul beneficiar al acestei aderări la OCDE, pentru care România încearcă de 20 de ani să obţină acceptul, şi probabil că aici ar trebui, pentru beneficiul comparabilităţii şi al privirii înapoi, să ne aducem aminte sau să spunem pentru unii pentru prima oară, faptul că aceste demersuri sunt contemporane cu cele ale celorlalte state din Europa centrală şi de est, cărora le-a şi ieşit, în momentul respectiv. Polonia este membru OCDE din 1994. O întreagă generaţie biologică trăieşte deja de 23 de ani sub impactul transformărilor pe care această aderare le-a adus, între altele, şi în comportmentul instituţional al celor care suntem şi facem parte din acea numită stakeholder culture, în acea zonă în care putem ajunge să promovăm politici publice în folosul cetăţeanului, într-un dialog real, constant, consecvent, pe baza unor principii şi pe baza unui lucru foarte simplu, politici publice multianuale anunţate printre bugete multianuale, dincolo de ciclul electoral. Lucru care încă este un deziderat din punct de vedere al României, după aceste două decenii. Dar, poate că momentul 2017 este de bun augur, este ceea ce îmi doresc şi ne doresc de multă vreme. De multă vreme nu am avut ocazia să vorbesc despre OCDE în această locaţie, indiferent care era subiectul panelului respectiv, aşa încât sper ca de data aceasta să fie cu succes. Punctul de vedere pe care aş vrea să îl subliniez este al cetăţeanului până la capăt, care indiferent că vorbim despre el 60% bancarizat, 40% nu, 5% în investitor, în fonduri mutuale, fonduri deschise de investiţii. Într-o

pondere importantă, undeva probabil peste 70% din populaţia angajată contributor în sistemul de pensii private, cel obligatoriu şi cel voluntar. Indiferent din ce punct de vedere am privi cetăţeanul român, el va fi un beneficiar, cum spuneam, în măsura în care vom reuşi acest demers instituţional, în care să dezvoltăm şi să consolidăm acest tip de demers în parteneriat public-privat cu jucătorii economiei din zona privată şi sectorul public. Şi să formulăm acele politici publice care să fie coerente, să treacă de ciclurile electorale şi să fie finanţate pe baze predictibile şi sustenabile. În cele din urmă, cetăţeanul român va beneficia în toate calităţile pe care le-am enumerat mai devreme. Şi dacă e să vorbesc acum punctual, dacă e să restrâng acum zona spre zona fondurilor de investiţii şi a fondurilor de pensii, ceea ce se numeşte Zona Investitorilor Instituţionali, fie că sunt ei autohtoni sau străini, sigur, obstacolul principal este acea lipsă de încredere, care vine cu ceea ce s-a subliniat mai devreme de toţi colegii de panel, lipsa unei culturi financiare, lipsa unui început foarte devreme în ceea ce priveşte familiarizarea cu instrumentele, produsele financiare şi ideea de planificare financiară la nivelul gospodăriei, indiferent de cum o definim şi din perspectiva unei aşa prognozate reforme a sistemului de taxare cu acea impozitare pe veniturile gospodăriei. În momentul de faţă, planificarea financiară este mai degrabă un deziderat. Şi sigur, aici cu toţii facem eforturi, fie în zona de programe de educaţie, fie la nivelul jucătorilor de piaţă, fie la nivelul formelor asociative, dar drumul este încă foarte lung.

Beneficiul unei astfel de aderări, dacă este să vorbesc din perspectiva predictibilităţii finanţării atât la nivelul deficitului bugetar prin intermediul obligaţiunilor financiare emise de Ministerul Finanţelor, cât şi din perspectiva obligaţiunilor corporative, beneficiul esenţial ar fi o diversificare, atât din perspectiva tipului de investitori care vor face plasamente în astfel de produse şi pe care tipologia, diversificarea din punct de vedere geografic şi diversificarea din punct de vedere al prezenţei lor pe curba de randament a Ministerului de Finanţe poate fi în continuare sensibil îmbunătăţită. Pentru că vorbim de o curbă care, iată, se întinde în sfârşit şi până la maturităţi de 30 de ani, să nu uităm, în urmă cu ceva mai mult decât un deceniu, curba de randament a României se ducea până la 18 luni, dar nu stau să vorbesc din punct de vedere al anului 2005. Avem o

DRAGOȘ NEACȘU, PREȘEDINTE, ERSTE ASSET MANAGEMENT

curbă de randamente de până la 30 de ani, diversitatea geografică a locului unde plasăm astfel de titluri de stat poate fi în continuare sensibil îmbunătăţită. Dacă ne uităm la structura celor care investesc în cele mai recente şi de succes emisiuni ale Ministerului de Finanţe, vedem o creştere a ponderei investitorilor instituţionali de care vorbeam mai devreme, a fondurilor mutuale şi a fondurilor de pensii, în special din zona celorlalte cluburi în care am intrat în aceşti 20 de ani. Vorbim de UE şi vorbim de ţările NATO. Dacă este să ne uităm la structură, ea reflectă într-o mare măsură şi într-un sens calitativ foarte bun, mai ales în ultimii doi ani de zile, o diversitate geografică şi tipologică a investitorilor de notă foarte bună.

Dar o aderare a României la OCDE ar deschide numeroase alte tipuri de investitori instituţionali şi alte geografii către aceste emisiuni de titluri de stat şi, de ce nu, către cele de emisiuni de obligaţiuni corporative, şi nu în ultimul rând, segmentul cel mai puţin prezent, sau cel mai puţin dezvoltat în momentul de faţă în modul de finanţare al economiei reale a României, piaţa acţiunilor. În momentul de faţă, OCDE-ul este prezent de ceva vreme pe toate continentele lumii. Dacă este să ne uităm în structura titlurilor de stat care reprezintă elementul cel mai palpabil cu care suntem prezenţi pe piaţa financiară a lumii, în pieţele internaţionale de capital, concentrarea investitorilor se află în Europa şi America de Nord. Aderarea la OCDE ne-ar aduce, cu siguranţă, o prezenţă mult mai consistentă a investitorilor asiatici şi nu numai. Şi probabil şi America Latină. Ar fi de dorit lucrul acesta, mai ales pe piaţa asiatică, care asimilează cu foarte mare uşurinţă termenele lungi, maturităţile lungi de care avem nevoie atunci când finanţăm reforme structurale, ceea ce iarăşi este una dintre zonele extrem de necesare pentru demersul de care vorbeam mai devreme, construcţia predictibilă a unor politici publice sustenabile multianuale. Din punctul de vedere al pieţei acţiunilor, cum spuneam, cenuşăreasa finanţării economiei reale, cred că aceasta ar putea beneficia foarte mult, și poate că va fi, dintre segmentele financiare, cel mai mare beneficiar al acestei aderări la OCDE, alături de procesul intern pe care îl parcurge de maturizare, prin acea obţinere a statutului de piaţă emergentă, ceea ce este prefigurat pe piaţă în următorii doi ani.

O eventuală coincidenţă temporală între accederea la OCDE şi statutul de piaţă emergentă ar deschide foarte mult prezenţa fondurilor de pensii în special din ţările din OCDE care au limitări severe în ceea ce priveşte investirea în acţiuni tranzacţionate prin ţările non OCDE, lucru de care am „beneficiat" în ultimii 10-15 ani. Sunt foarte multe fluxuri pozitive care pot determina cu totul altfel de evoluţii în ceea ce priveşte dinamica participării cetăţeanului român, în calitatea sa de investitor, la finanţarea economiei reale prin toate formele pe care le-am enunţat mai devreme. Din punctul acesta de vedere nu pot decât să îmi doresc şi să salut eventualitatea ca momentul iunie 2017 să ne aducă vestea cea bună a intrării României în OCDE.

BOGDAN MERFEA, GENERAL MANAGER, PATRIA BANK

OCDE are dezvoltări importante în zona educației financiare

Pot să întăresc ceea ce s-a spus înainte și anume că aderarea la OCDE ne poate ajuta și pe noi, o bancă mică, de curând apărută în sistemul bancar, dar cu viziune mai nouă, să ne îndeplinim misiunea de a intra și de a ne focaliza, nu spunem neapărat pe a doua România, dar o România mai puțin bancarizată, unde gradul de intremediere financiară lasă destul de mult loc. Din păcate suntem pe ultimul loc într-un scor al incluziunii financiare, al accesului la conturi bancare, pentru că 40% din populația țării nu are cont bancar, foarte puțin acces la credit, foarte puțin acces la economisire, iar pentru educație financiară trebuie în primul rând să economisim, nu mai vorbesc de asigurări, care și acestea trebuie să penetreze și în timp fac parte din acest peisaj necesar al incluziunii finnaciare. Și în Europa, 7% din populație Uniunii Europene nu are cont bancar.

BOGDAN MERFEA, GENERAL MANAGER, PATRIA BANK

În acest sens, OCDE are dezvoltări importante în zona educației financiare, în zona creșterii incluzive, în special în incluziunea financiară. Este vorba de dezvoltarea unor politici, de dezvoltarea unor strategii, de împărtășirea unor experiențe de succes care în alte țări s-au materializat. Și aici este vorba de o rețea internațională pentru educație financiară, este vorba de un program PISA adresat studenților pentru educație financiară, este vorba despre introducerea noilor tehnologii pentru a ușura accesul, pentru că din cauza educației și a lipsei de infrastructură populația din România nu are acces. Cum poți să dezvolți un model de business, cum poți să fii eficient într-o zonă a unei populații cu venituri mai mici, astfel încât, cum spune și Bill Gates, cum poți să elimini sărăcia facând profit. Potențialul pe care ni-l dă alăturarea de OCDE constă în aceste acțiuni, în această experiență care se poate traduce prin modul în care s-au eliminat anumite bariere care sunt bariere de natură regulatorie, care sunt bariere care țin de infrastructură, bariere care țin chiar de cerere, pentru că această populație fără educație financiară este vulnerabilă. În afară de reducerea costurilor, de finanțare, care pentru toți colegii și pentru noi cei din sistemul bancar, cei care suntem foarte orientați spre mici întreprinderi sau mici fermieri, avantajele sunt de netăgăduit. Concluzionând în acest sens, misiunea și viziunea noastră se poate concretiza. Și ceea ce poate părea la nivel cumva înalt, poate la un etaj 25-50, iată că putem cu o bancă de talie mică, să concretizăm acțiuni și să beneficiem la baza piramidei valorificând un model nou pe care dorim să-l implementăm.

SORIN MITITELU, PREŞEDINTE DIRECTORAT, BCR LIFE INSURANCE VIENNA INSURANCE GROUP

Participarea României în cadrul OCDE este o mai bună garanție pentru dezvoltare economică şi socială sustenabilă

SORIN MITITELU, PREŞEDINTE DIRECTORAT, BCR LIFE INSURANCE VIENNA INSURANCE GROUP

Când ne gândim la OCDE, practic ne gândim la dezvoltare prin cooperare. Așadar, dezvoltarea este în centrul atenției, dar este de pus și o altă întrebare, ce fel de dezvoltare? Nu este de fapt numai dezvoltare economică, ci și dezvoltare socială. Piețele financiare sunt bune mecanisme de transfer, ceea ce susține dezvoltarea economică în domeniul social. Astfel, asigurările, și în particular asigurările de viață, ar putea reprezenta un bun mecanism prin care ceea ce se obține prin această cooperare, prin această participare colectivă la dezvoltarea economică națională, să se dezvolte și la nivel social, la nivelul fiecărei persoane. Așadar, prezența în cadrul OCDE a oricărei țări, în fața oricărei economii este nu numai o confirmare a nivelului de dezvoltare la care a ajuns, unul ridicat, ci este totodată și un fel de garanție că ceea ce va urma este direcționat către o creștere sustenabilă. Astfel, ceea ce este de așteptat în piața asigurărilor, în particular a pieței asigurărilor de persoane ar fi acele soluții bazate pe o cunoaștere a ceea ce s-a realizat în alte țări, pe alte piețe, care să ne ajute la a deveni mai eficienți și la a rezolva probleme reale, probleme care sunt destul de bine cunoscute de fiecare dintre noi pe piața noastră. Așadar, aceasta este prima așteptare, ca acele soluții care ar urma să vină cu o aplicare pe piața noastră să fie bazate pe experiența celorlalte țări. Un exemplu ar fi cea a guvernanței, ceea ce deja a fost reflectat prin reglementările cunoscute, dar probabil că vor urma și altele. Un alt bun exemplu în care am putea vedea cum o astfel de aderare în cadrul unei asemenea organizații ar putea influența piața asigurărilor de persoane este și cel legat de potențiala corelare a politicilor sociale de protecție, în general, cu decizia referitoare la reglementare, mai ales a pieței asigurărilor, întrucât cele două sunt sau pot fi complementare și se pot ajuta reciproc la o mai bună alocare a resurselor și, în final, la o mai bună dezvoltare economică și socială. Așadar, este de așteptat iar ca modelele de succes din alte țări să reprezinte bune surse de informare la luarea deciziilor pe baza asigurărlor de persoane. Ar mai fi de luat în calcul un alt aspect, cel al instrumentelor. Sunt excelente surse de informare și cu siguranță acestea vor deveni din ce în ce mai cunoscute și aceste recomandări, acele analize comparative și alte instrumente ce au fost prezentate astăzi, ar putea fi sursele obiective de informații pentru a lua decizii mai bune. Desigur, în mod pragmatic, efectele se vor reflecta rapid pe piața dobânzilor, a cursului de schimb, a investițiilor directe, dar în fond, pe termen mai lung, participarea României în cadrul OCDE este o mai bună garanție pentru dezvoltare economică și socială sustenabilă. Aceasta cred că este concluzia care are legătură și cu piața asigurărilor și am cnvingerea că nu numai simpla participare la un număr mai mare de comitete, ci participarea în mod activ la comitetele organizate de această organizație ne-ar ajuta pe toți în a face lucrurile mai bine și prin urmare în a obține nu numai o dezvoltare economică ci și un nivel mai mare al bunăstării economice.

Prezența în cadrul OCDE a oricărei țări, în fața oricărei economii este nu numai o confirmare a nivelului de dezvoltare la care a ajuns, unul ridicat, ci este totodată și un fel de garanție că ceea ce va urma este direcționat către o creștere sustenabilă.

NOREL MOISE, MODERATOR, REDACTOR ŞEF REVISTA PIAȚA FINANCIARĂ

Concluziile panelului III

Aderarea la OCDE aduce oricărui stat un spor de credibilitate şi, dincolo de scăderea costului la care acesta se împrumută (prin diminuarea CDS), creează condiţii optime pentru predictibilitatea administrării datoriei publice, consideră Enache Jiru, secretar de stat în Ministerul Finanţelor Publice.

Sergiu Oprescu, preşedintele Alpha Bank şi preşedinte ARB, consideră că ne aflăm încă într-o perioadă a banilor ieftini şi că succesul noilor dezvoltări ale băncilor se clădeşte pe o mai bună educaţie financiară şi pe recâştigarea încrederii. Mirela Iovu, vicepreşedintele CEC Bank, apreciază că, datorită faptului că băncile au adoptat deja guvernanţa corporativă, putem spune că România este deja indirect în OCDE.

Bogdan Merfea, director general al Patria Bank, a opinat că apartenenţa la organizaţia OCDE deschide largi orizonturi şi băncilor mai mici, care se pot implica şi pot contribui la bancarizarea zonelor rurale, ridicarea nivelului de educaţie financiară şi creşterea intermedierii financiare în România.

Dragoş Neacşu, preşedintele Erste Asset Management, şi-a exprimat regretul pentru faptul că, deşi am început demersurile de aderare odată cu multe alte state, noi încă ne zbatem pe la uşi iar generaţii întregi nu au putut beneficia de câştigurile aduse de o astfel de apartenenţă. El consideră că s-ar deschide prin aderare uşile unei largi categorii de investitori instituţionali, cu beneficii importante pentru dezvoltarea economiei. OCDE nu aduce numai o dezvoltare economică ci şi una socială, pentru că pieţele financiare sunt bune mecanisme de transfer care susţin dezvoltarea economică în domeniul social. Iar asigurările de viaţă sunt un astfel de mecanism de transfer consideră Sorin Mititelu, preşedinte al Directoratului BCR Asigurări de Viaţă.

NOREL MOISE, REDACTOR ŞEF REVISTA PIAȚA FINANCIARĂ

RADU DEAC, PREȘEDINTE ELEC ROMÂNIA

Concluziile conferinței

Am reținut câteva din expresiile domnului Guvernator, prima care mi se pare poate cea mai importantă: to bring more light. Nu cred că spune că ne aflăm într-o zonă de confuzie, ci că traversăm un tunel, ne apropiem de zona, unde deja se vede lumina și ne îndreptăm accelerat spre acea lumină. Asta este interpretarea pe care eu o dau, repet, în niciun caz confuzie. Știm ce vrem și încotro ne îndreptăm. Poate că viteza noastră nu este încă suficient de mare, dar direcția este bună, ținta este fixată și se pare că nu mai avem mult. În susținerea acestei informații, domnul Guvernator arată că și Banca Națională este un jucător solid, făcând parte din Comitetul pentru Piețe Financiare, deci divizia care coordonează acest sector. Dacă ați observat, domnia sa a fost primul, iar după aceea s-a repetat ca un laitmotiv expresia "standarde și bune practici". De fapt, acesta este mai mult decât un laitmotiv, este ceea ce face să vrem să ajungem acolo. Dorim să ne debarasăm de vechi și să îmbrățișăm noul, considerându-l ca fiind setul de valori spre care tindem și de care suntem pregătiți.

Am fost onorați de prezența domnului Prim-Ministru, care deși cu o agendă foarte încărcată, și-a făcut timp să vină să ne transmită un mesaj. Ai zice chiar că mersul acesta spre mai multă lumină este accelerat pentru că în clipa în care conduci o instituție cum este guvernul, fixezi niște ținte, unde probabil timpul se comprimă mai mult. Domnia sa a folosit o expresie, termenul "vital". Când spui vital, nu te joci. "Este vital să facem reformele necesare prin asimilarea celor mai bune practici." Și România este pregătită să accelereze procesul de aderare. În termeni mai puțin academici, suntem copți. Asta este interpretarea pe care o dau cuvintelor.

Ne-a onorat cu prezența și Consilierul Prezidențial pe Politici Economice al României, care pe de-o parte spune că OCDE-ul este liga de elită a țărilor lumii și că noi, deja fiind membră a câtorva organisme unde ne-am demonstrat faptul că am fost admiși, și de UE de exemplu, în mod firesc, conchide că este momentul ca și în OCDE să ne găsim un loc. Este interesant că face o legătură între

independență și interdependență și marchează o tranziție, i-a zis tradeoff. Mai degrabă aș zice că e o tranziție dinspre independență înspre interdependență, pentru că interdependența presupune deja o lărgire, un joc între egali, o reliability pe membrii aceluiași club, așa cum între prieteni ne înțelegem din priviri și știm că mergem mai departe. Eu cred că acesta a fost mesajul domnului Marinescu.

Aș face o paranteză să vă relatez o experiență pe care o am de câțiva ani participând la EUROFI, este o platformă foarte interesantă, care se întrunește în capitala acelei țări care deține președinția. Pe scenă, în stânga sunt reglementatorii la cel mai înalt nivel, comisar european, și în dreapta sunt beneficiarii reglementărilor la cel mai înalt nivel. Moderatorul, într-o vorbă așa mai suavă spune: domnul reglementator, ce ați avut în vedere când ați emis acea reglementare? A, păi noi ne-am gândit să acoperim cutare, și cutare, și cutare aspect. Mulțumesc. Domnul beneficiar, cum vi se par reglementările? Cred că ar fi fost bine să stăm mai mult de vorbă, să ne consultăm mai mult, ideea este foarte bună, intenția la fel, poate modul în care au fost elaborate putea să fie ușor cizelat. De ce am dat acest exemplu? Pentru că ceea ce s-a întâmplat în panelul 1 și în panelul 2, este ceea ce sugera beneficiarului...au fost niște discuții în oglindă. A venit reglementatorul să spună care sunt standardele, care sunt regulile. Vrei? Conformează-te. Reacția noastră a fost imediată pentru că am avut la cel mai înalt nivel reprezentanții beneficiarilor, fie ei privat, sau de stat. Subliniez de stat, pentru că dacă este o hibă, acolo este. Pe scurt, exprimă nemulțumirile noastre, a celor din sectorul privat, când privim sau comentăm cu o anumită critică anumite manifestări din sectorul de stat. Rămân la panelul 1, unde au fost prezentate unele dintre cele mai importante instrumente ale OCDE-ului și este important pentru țările care fac parte de a folosi această experiență ca un driver, ca o forță motrice pentru reforme sustenabile cu rezultate concrete. Prezentările au arătat cu date concrete unde ne aflăm în această perioadă, dar și ce putem îmbunătăți și ce instrumente OCDE putem folosi. În oglindă, vorbitorii români au arătat, pe lângă istoricul important al relației cu OCDE, principalele argumente ale aderării României. E vorba că vrem să jucăm un rol regional și poate fi rolul pe care ni-l dorim la aderarea la standarde și bune practici.

RADU DEAC, PREȘEDINTE ELEC ROMÂNIA

Poate că aderarea la OCDE este cel mai important obiectiv strategic de politică externă ce a fost susținut de un efort național, cu implicarea tuturor factorilor politici, dar și a celorlalți actori ai societății. Într-adevăr, dacă ar fi să vorbim de unanimitate, aici există. În orice alt sector, mai cârpim, mai criticăm. În ceea ce privește dorința noastră de a adera, de a fi primiți în OCDE, cred că există absolută unanimitate.

La panelul 2, buna guvernanță, atât în administrația publică, cât și în cea de stat, asigură dezvoltările economice sustenabile prin impactul benefic asupra reputației țării și creșterea încrederii investitorilor. Instrumentele OCDE, precum principiile de guvernanță corporativă pentru întreprinderile de stat, convenția anti-mită, reprezintă un ghid pentru statele membre OCDE sau care sunt în proces de aderare. România are premisele necesare pentru demararea procesului de aderare, având legislația de bază necesară, dar și bune practici adoptate prin participarea în formatele de lucru OCDE, cum ar fi domeniul concurenței. Participarea activă la mai multe comitete și grupuri de lucru OCDE conduce la creșterea competențelor și expertizei administrației publice cu impact direct în competitivitatea României. Ceea ce vă citesc acum, este primit de la moderatori. Eu mi-am însușit, le mulțumesc încă o dată moderatorilor pentru că au comprimat concluziile la care am adăugat și eu comentariile anterioare. În ceea ce privește panelul 3, nu fac comentarii, ați fost de față, totul este cât se poate de clar. Aș încheia cu o concluzie, cred, la care veți adera. Există o imensă cantitate de așteptare, care dă spre nerăbdare. Așteptarea are o conotație pozitivă. Nerăbdarea deja presupune un pic de nervozitate. Cred și sper că nu vom ajunge la nerăbdare. Sper ca această așteptare să își găsească răspunsul cât mai repede.

Poate că aderarea la OCDE este cel mai important obiectiv strategic de politică externă ce a fost susținut de un efort național, cu implicarea tuturor factorilor politici, dar și a celorlalți actori ai societății. Într-adevăr, dacă ar fi să vorbim de unanimitate, aici există.

Primiți România în OCDE, cu aurul ei istoric, moral și cultural!

Recenta vizită a premierului Grindeanu la Paris şi întâlnirea acestuia cu secretarul general al OCDE (Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică), José Angel Gurria, m-a detreminat să-mi fac datoria de român, de a scrie aceste rânduri, acum, când România este în pragul de a primi invitaţia de aderare la această importantă organizaţie mondială.

O fac în calitate de cetăţean obişnuit, fără a avea acces la multitudinea de date de natură economică, strict necesare în asemenea situaţii. Singura mea sursă de informare care m-a determinat să-mi exprim acest punct de vedere este experienţa vieţii de zi cu zi, activitatea cotidiană a unui român obişnuit. Pe seama anilor acmulaţi însă, pot să compar, atât perioadă comunistă, cu toate bunele şi relele ei, traumatizantă pentru cei mai mulţi, de-a lungul celor aproape 50 de ani, privându-ne de cel mai sfânt Dar pe care ni l-a lăsat Dumnezeu : libertatea

Nu pot însă, să nu afirm că sunt optimist, că orice "naştere" înseamnă durere şi suferinţă, chiar dacă bucuria de după "naştere" se lasă nepermis de mult aşteptată. Ce-am făcut cu libertatea noastră? " Vom muri şi vom fi liberi!" – a răsunat cutremurător peste România strigătul studenţimii din Bucureşti în decembrie '89. Să fie oare acesta deznodământul final? Eu zic că nicidecum! Probabil, va trebui să mai aşteptăm ca peste noi să vină o "clipă astrală" - aşa cum o definea Ştefan Zweig, în "Orele Astrale ale Omenirii", care să ne izbăvească.

Să vină peste noi această „clipă astrală" care să ne trezească, să ne înţelepţească în a ne alege Decidenţi cu dragoste şi dăruire faţă de această naţiune, care să înlocuiască personajele corupte şi agramate.

Ce ar fi de făcut? Ne învaţă istoria, adevăraţii ţărani din Maramureş, din Oltenia, din Moldova, ori din Banatul României, care au găsit mereu aceleaşi coordonate: cinstea, corectitudinea, dreptatea, adevărul, credinţa.

Fără autoritatea morală, nimeni şi nimic nu va schimba din ceea ce trebuie schimbat în România de azi. Nu criza economică zdruncină România ca popor, ci aceea morală!

Nu trebuie să ne muncim enorm de mult pentru a identifica mijloacele, instrumentele prin care să ne punem ordine în viaţa noastră, ca naţiune. Este suficient să căutăm în istoria noastră. Acolo avem toate răspunsurile la întrebările pe care ni le punem în ziua de azi, istorie care, din nefericire, este din ce în ce mai ignorată. De fapt, cine suntem? De unde venim şi încotro ne îndreptăm? Ce sentâmplă cu noi ?

Oare are dreptate prof. Vasile Dem. Zamfirescu în Nevroza balcanică? Oare neam pierdut acel drag de a trăi şi suntem în pragul unei isterii la care concură cu tot ce are mai „bun", aproape întreaga mass-media românească? Oare chiar nu ne putem reveni?

De ce România este invitată să facă parte din OCDE?

Neţinând seama de scenarii şi strategii pe care oricare dintre noi ni le putem închipui, răspunsul pe care mi-l dau eu, este: pentru că România merită! Aşa cred eu. Merită, pentru că are o istorie cum puţine popoare o au! Merită - pentru că a avut şi are un potenţial, chiar dacă repetarea este supărătoare, cum puţine popoare din lume îl au!

Să mă explic: acum că am ocazia să vorbesc miilor de turişti care ne vizitează, am remarcat faptul că noi, românii, avem o meteahnă - nu ne cunoaştem ţara. Câţi dintre noi ştim că la câţiva kilometri de la graniţa de nord a României, în localitatea Trebuşeni (azi ea aparţine Ucrainei şi se numeşte Dilove), pamânt strămoşesc românesc, în 1886, imperiul austriac a construit un monument care marchează Centrul Geografic al Europei?

Întâia bătaie de inimă a Europei pleacă de pe pământul românesc şi acest fapt ar trebui să-l ştie toate popoarele! Nu suntem, pentru vestici, nici auslanderi şi nici tzigoineri, nici mărginaşii bătrânului continent nu suntem, ci dimpotrivă!

Aici am stat şi trăit în acest loc binecuvântat, invidiaţi de mai toţi vecinii. Mai mult, statuând o istorie la graniţa dintre Orient şi Occident. Noi, românii, am plătit cu prima lacrimă şi prima picătură de sânge năvălirile barbare asupra Batrânei Doamne. Jertfa acestui popor, de-a lungul sutelor de ani, ar trebui să fie cunoscută de către celelalte naţiuni şi mai ales de către conducătorii acestora. Nu de puţine ori, am afirmat că Europa ne este datoare nouă, nu noi Europei, şi că mersul în genunchi a conducătorilor noştri către „cei mari şi tari" din afară, nu ar trebui să devină obişnuinţă!

Sunt inginer de mine, nu pot să nu mi-amintesc faptul că prima criză economică europeană a fost determinată de inflaţia care a cuprins Roma după cucerirea Daciei de către Traian. Peste 150 tone de aur şi peste 300 tone de argint au fost duse în capitala imperiului Roman după această cucerire. 123 de zile au sărbătorit cetăţenii Romei izbânda Împăratului lor.

Fiecărui contribuabil al Romei, Împăratul Traian i-a dăruit 650 de dinari, s-au bătut monede de aur, s-au construit monumente, iar în Columna lui Traian a fost depusă cenuşa acestuia, după moartea lui, în anul 117. Mare şi Măreaţă victorie ...asupra unui popor la fel de Mare şi Măreţ!

Astăzi, demersurile României de a accede la OCDE implică două mari direcţii:

- o promovare pe plan extern, prin instituţiile care sunt abilitate în acest sens

- o promovare pe plan intern, în care sunt implicate pe lângă forurile statului care au această menire, ministerele, forurile

DR. ING. VASILE COMAN

academice, institutele de specialitate şi societatea civilă.

Ca membru al unei astfel de societăţi civile, în încercarea mea de a face lobby ţării mele ca ea sa facă parte din această organizaţie, care avea în 2016 doar 35 de membri, nu pot să nu citez o somitate, pe Bruce Andrews, adjunctul Secretarului pentru Comerţ din Departamentul Comerţului SUA, care a declarat: „România a dovedit că este un lider în tehnologia informaticii, iar limba română este a doua limbă vorbită în birourile Microsoft din toată lumea" (11 mai 2015).

Este clar că există un potenţial extraordinar al şcolii româneşti, dovadă fiind numărul medaliilor câştigate la concursurile internaţionale de către elevii şi studenţii români.

De câţiva ani, circulă pe internet un documentar american – "The World without Romania" ("Cum ar arăta lumea fără România"), în care autorii pun în evidenţă contribuţia românilor adusă istoriei mondiale, amintindu-i pe:

Petrache Poenaru, inventatorul stiloului;

Ştefan Odobleja, părintele ciberneticii şi creatorul psihociberneticii, ştiinţă care va permite, în final, roboţilor să construiască alţi roboţi

Nicolae Păulescu, cel care a descoperit insulina care zilnic salvează viaţa a sute de milioane de oameni la nivelul întregii omeniri.

Henri Coandă, inventatorul motorului cu reacţie, fără de care naţiunea americană nu ar fi avut posibilitatea, folosind sonda spaţială Voyager One, lansată în 1977, să treacă dincolo de sistemul solar.

Gogu Constantinescu, părintele sonicităţii, care a reuşit, prin câteva dintre invenţiile sale, să întoarcă soarta celui de-al doilea război mondial în favoarea aviaţiei britanice, inventând un genial mecanism de cadenţare a mitralierelor din dotarea avioanelor englezeşti care, astfel, puteau să tragă printre palele elicei avionului respectiv!

Mircea Eliade, autorul "Istoriei religiilor", şi alte exemple de români celebri, care au adăugat omenirii o picătură de mai bine întru bucuria vieţii.

Iată ce declara renumitul geograf german Wilhelm Hoffmann, în 1842 :

„În adevăr, nicăieri nu vei putea găsi o putere de înţegere mai rapidă, o minte mai deschisă, un spirit mai ager însoţit cu mlădierile purtării, cum o afli la cel din urmă român. Acest popor unit şi ridicat prin instrucţie, la cea mai înaltă civilizaţie, ar fi apt să se găsească în fruntea culturii spirituale a Umanităţii. Şi, ca o completare, limba sa este atât de armonioasă şi bogată încât s-ar potrivi celui mai cult popor de pe pământ ." (Beschreibung der Erde – Descrierea Pământului –vol 2 ; partea a IV-a ; p. 3074.)

Mai mult, istorica Barbara Deppert Lippitz a adăugat : „Aveţi peste 6.000 de ani de istorie a aurului. Este istoria voastră şi numai cine nu vrea nu o priveşte la adevărata ei valoare "

Vişeu de Sus,
dr. ing. Vasile Coman